

U-53 je bil vjet.

ZAVEZNIŠKI RUŠILCI SO VJELI NEMŠKI PODMORSKI ČOLN U-53. — POVELJNIŠKA LADJA PODMORSKE MORNARICE. — ZAPLENILI SO VAŽNE LISTINE. — IZ NJIH SO ZAVEZNIKI POSNELI METODO SESTANKA PODMORSKIH ČOLNOV. — DALI OBIČAJNO ZNAMENJE ZA SESTANEK. — V ENEM DNEVU SO POTOPILI PET PODMORSKIH ČOLNOV.

True translation filed with the post-master at New York, N. Y. on Dec. 31, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, 30. decembra. — Nemški podmorski čoln U-53, ki je pred več kot enim letom priplul v Newport in je potem potopil pol tuceta ladij blizu Nantucketa in so med tem ameriški rušilci rešili preživele, so Francozi vjeli.

U-53 se sedaj nahaja v nekem pristanišču, katerega rabi tudi ameriška mornarica.

Velik sovražnik podmorski čoln je pred nekaj tedni zadel francoski rušilec in dva francoska lovila min. Njegov poveljnik je bil ravno isti smehljač se in dobrodušni kapitan, ki je zabaval ameriške mornariške častnike, ko je obiskal Newport. Njegovo ime je Hans Rose.

Zdaj pa U-53 pod drugim imenom vsak dan patrolira za zaveznike. Imel je že več spopadov s svojimi bratskimi podmorskimi čolni in se približuje brez straha.

Francoski poveljnik prejšnjega nemškega podmorskega čolna zagotavlja, da je gotov, da je že potopil dva sovražna podmorska čolna in je zadel več drugih.

Francozje so našli na U-53 zelo važne informacije. V resnici so bile tako važne, da je bila sklicana zavezniška pomorska konferenca. Navzoči so bili francoski, angleški in ameriški mornariški častniki.

Brezlična naprava na U-53 je bila nedotaknjena, ko je bil podmorski čoln zajet. Našle so se vse skrivnosti, katere je kapitan poskušal ohraniti z uničenjem listin. Dnevnik je pokazal, da je U-53 del "dvojne mornarice" osmih podmorskih čolnov in da je bil podmorski čoln poveljniška ladija okteta in kapitan je bil poveljnik te grupe.

Natančno pregledanje dnevnika je pojasnilo, da je mornarica podmorskih čolnov na vsakih par dni imela sestanek, katerega se je dogovorila z brezličnim brzojavom.

"Napravimo kjer koli sestanek z ostalimi podmorskimi čolni in bodimo pripravljeni, da jih pozdravimo", je priporočal ameriški častnik na konferenci.

Te ideje so se oprijeli in U-53 je odpeljal na morje s francosko posadko, ki je poslala poziv na sestanek prihodnjega dne. Francoski uradnik je oddal obvestilo v običajni nemški tajni pisavi, katero je našel v prostoru za brezlični brzojav.

Prihodnjega dne, nekaj ur pred dogovorjenim časom, je bilo živahno gibanje v bližini izbranega mesta. Križarilo je mnogo zavezniških podmorskih čolnov. Večje število rušilcev najnovejšega izdelka je križarilo okoli v velikih krogih. Nad njimi pa je plulo pol tuceta hidroplanov v dohledni višini.

Naenkrat je zagrmel top. Tenek oblak belega dima se je pokazal nad angleškimi rušilcem.

Strel je kakor presunil celo zavezniško mornarico. Od zgoraj pa so hidroplani se spuščali nižje in nižje ter so od časa do časa metali bombe.

Zavezniške ladje si se komaj postavile na svoje mesto, postavivši se v krog s polmerom najmanj dveh milj od središča, ko je bilo izdano povelje: v sredini so se vzdignili veliki vodeni curki.

Bombe so prodrle do gotove globočine ter so eksplodirale pod površino z zadostno silo, da si se odprle stene podmorskih čolnov, ki so se nahajali v bližini.

Tekom dveh ali treh minut se je pokazal na površju prvi petih podmorskih čolnov. Njegove stene so bile razbite vsled razstrelbe. Poveljnik je še oddal torpedo, ko je periskop predril površino: ameriški rušilec se je moral obrniti za celo dolžino, da se je ognil strelu.

Takoj je bilo oddanih šest strel in le malo je ostalo od pomorskega čolna. Nekaj posadke so polovili.

Nato, pol milje vstran, je prišel na površje drug podmorski čoln poškodovan. Ko se je prikazal na površju, je nastala velikanska detonacija. Razletel se je na kose, ne da bi bil kak rušilec oddal kak strel.

Tretji podmorski čoln je zadel hidroplan, ko je podmorsko gladino ravno hotel ubežati. Letalec, ki je plul zelo nizko, je vrzel bombo ravno na podmorski čoln, ki se je potopil kot kamen in na površju je pustil veliko lužo olja.

Četrty podmorski čoln je bil nepoškodovan vjet, ko se je prikazal na površini z belo zastavo na poveljniškem mostiču. Peti podmorski čoln je potopil francoski in ameriški topovski ogenj, ko je prišel poškodovan na površje.

JUTRI NA NOVO LETO NE IZIDE "GLAS NARODA". — PRIHODNJA ŠTEVILKA IZIDE V SREDO.

UREDNIŠTVO.

Kitajski general JENG ČANG, ki bo poveljeval kitajskim četam, ako se bodo vdeležile operacij na zapadni fronti.

MIR

BOLGARIJA JE SKLENILA Z RUSIJO MIR. — BOLGARSKI MINISTRSKI PRESEDNIK RADOŠLAVOV JE NAZNANIL O KRAJNIM PREDSTOJNOSTI. — ZEDINILI SO SE V TREH TOČKAH. — DANES SE BO DOLOČIL STATUS QUO ANTE BELLUM. — DELEGATI SE ZEDINILJO, DA SE OZEMLJE IZ PRAZNI — POLJSKA BO SVOBODNA. — VOJNI UJETNIKI SE BODO ZAMENJALI.

True translation filed with the post-master at New York, N. Y. on Dec. 31, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko, 30. decembra. — Bolgarski ministrski predsednik Vasil Radošlavov, kakor pravi enako poročilo iz Sofije, je poslal vsem provinčalnim predstavnikom poročilo z vsebino, da je Bolgarija sprejela ruske pogoje.

Prvič: da se vojna med Bolgarijo in Rusijo konča.

Drugič: da se obnovi status quo ante bellum z ozirom na trgovske odnose ter konzularne in druge pogodbe.

Tretjič: v zadevi donavskega vprašanja se bo odločilo jutri na plenarni seji vseh delegacij in Bolgarija bo imela pri donavski komisiji svojega zastopnika.

Premjerno poročilo dodaja: "Obbe stranki sta si k uspehu čestitali."

Brest-Litovsk, Rusija, 30. dec. V celni vrsti zelo važnih točk so se delegati Rusije in centralnih zavezniškov danes zedinili, med drugim tudi glede ozemlja, osvobodjenja vojnih ujetnikov in o obnovi trgovskih odnosov. To provizorično razpravljanje je bilo danes končano; podlaga pogodbe pa je bila sprejeta pod pogojem, da preiščejo zadevo države, ki so bile zastopane po svojih delegatih.

Glede medsebojnih pogodb se je določilo, da se obnovi položaj, kakor je bil pred vojno.

Sklenilo se je, da se opustijo nekatere postavbe, ki so bile sprejete tekom vojne.

Glede vojnih stroškov in škod se bo določilo v podrobnosti. Sklenilo se je tudi glede škod, katere je zadela civilista izven vojne zone.

Dosegel se je tudi sporazum glede medsebojnega osvobodjenja in povratka vojnih ujetnikov ter interniranih civilistov; ravno tako tudi o povrnitvi trgovskih ladij.

V dogovoru je tudi zapopadna takojšnja obnova diplomatskih konzularnih odnosov. Nadalje se sklene, da se takoj preneha z ekonomično vojno in se obnove trgovski odnosi in izmenjava potrebščin.

Glede zavzetega ozemlja so Rusi stali sledeče predloge:

"V polnem soglasju z javno izjavo obeh pogajajočih se strank, da ne sledijo slabim namenom

Ruski ministrski predsednik Vasil Radošlavov, kakor pravi enako poročilo iz Sofije, je poslal vsem provinčalnim predstavnikom poročilo z vsebino, da je Bolgarija sprejela ruske pogoje.

Vlada in premegariji.

Vse kaže, da bo zvezna vlada prevzela s premogovnimi rovi vred tudi vse odgovornosti za obstoječe nedostatke.

True translation filed with the post-master at New York, N. Y. on Dec. 31, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 29. dec. — Vlado in zvezno kontrolo vseh rogov ter koštripejo dela je napovedal danes L. A. Smeat, načelnik kurilne administracije v svoji izpovedi pred senatnim komitejem, ki preiskuje premogarski položaj.

Treba je sodelovanja v polni meri, da se zadosti sedanjim zahtevam — je rekel ter dostavil, da je nemogoče proizvesti 50 milijonov ton premoga, katere zahteva kurilna administracija tekom tega leta.

Izjavil je nadalje, da je omejena uporaba premoga edina rešitev telega problema.

Naročila, ki so prišla že prej za pošiljanje premoga, bi lahko stvorila začasno odpomoč v pomanjkanju, ki ga je opaziti v različnih krajih dežele. Kljub temu pa je čutili pomanjkanje primerne in uspešne transportacijske vojske.

Mr. Smeat-a so zatem vprašali glede premognega položaja v Washingtonu. — Kurilna administracija — je rekel — ima baje na razpolago dosti premoga, da zadosti potrebam v tem kraju. Trpljenje vsled pomanjkanja premoga je bilo povzročeno baje vsleto nagromadenja od strani odjemalcev v preteklem letu in tekom jeseni ter vsprico neprimerne razdeljevalnega dela in slabe službe prodajalcev za sodelovanje z kurilno administracijo.

Kurilna administracija je morala tekom preteklega tedna odvažati premog na svoj lasten način da dobavi zadostno potrebo za Kapiot. Vsprico tega velikega naračala, ki prevladuje sedaj, je bilo danih tisoč ton premoga, naslovljenega na vlado, na razpolago trgovcem in v prid privatnim odjemalcem.

Ker postajajo razmere vedno bolj težke, je odredila kurilna administracija vstanovitve peterih novih zalog ter naročila, da se v vsako stavi petsto ton premoga, ki naj bi bil občinstvu na razpolago.

Odbor se je odgodil do prihodnje srede, ko bo živilski administrator Hoover podal svojo zapriščeno izjavo glede sladkornega položaja.

Vojna poročila.

True translation filed with the post-master at New York, N. Y. on Dec. 31, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 30. decembra. Po artilerijski akciji severovzhodno od Ypresa, o kateri se je poročalo v sinočnih poročilih, je sovražnik večerj vprizoril krajevni napad na naše postojanke v bližini Ypres-Staden železnice. Z našim ognjem je bil napad popolnoma odbit.

Pariz, Francija, 30. decembra. Na več krajih fronte je bilo artilerijsko streljanje. Nemci so napadli naše postojanke južno od St. Quentin ter v bližini Bezouvauxa in Vauquoisa. Vjeli smo nekaj vojakov, med temi enega častnika.

S posebnimi topovi smo večerj izstrelili tri nemška letala.

Nemiri v Vladivostoku.

True translation filed with the post-master at New York, N. Y. on Dec. 31, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Šanghai, Kitajsko, 30. dec. — Listi severne Kitajske poročajo, da je položaj v Harbinu v Mandžuriji resen.

Listi tudi pravijo, da so se pripetili boljševiki nemiri v Vladivostoku ter da grozijo Kitajci, da bodo poslali vojsko.

Nemški mirovni predlogi in Italija.

S TEM, DA SO ODLOČILI RUSIJO, SKUŠAJO UPO-RABITI PRONEMŠKI PROPAGATORJI PRILIKO, DA DOVEDEJO DO SEPARATNEGA MIRU Z ITALIJO. — ZAVEZNIKI NE MOREJO PRIVOLITI V PROGRAM "NIKAKIH ANEKSIJ" IN SICEER Z OZTROM NA ALZACIJO, BALKAN IN TURŠKO OZEMLJE.

True translation filed with the post-master at New York, N. Y. on Dec. 31, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 29. decembra. — Glede avstro-nemškega predloga za mir in sicer na podlagi "status quo ante bellum", razpravljajo sedaj oficijelno v Washingtonu ter domnevajo, da ima ves predlog le en namen — namreč separaten mir z Italijo.

Propagandisti centralnih sil so bili uspešni v tem, da se izločili Rusijo ter se sedaj v polni meri prizadevajo, da odtudijo tudi Italijo zavezniški stvari.

Njih neposredni cilj je podminiranje vere italjanskega naroda v Anglijo.

V državnem departmentu je bilo danes objavljeno, da pričajo vsi dokazi, da nameravata Nemčija in Rusija skleniti mir na podlagi pogojev, ki so bili predloženi v Brest-Litovsku.

Te zadeve naj bi se tikale tudi Združenih držav; to naj bi se izvršilo ali potem posredovanja poslanika Francisa v Petrogradu ali pa potem švedske vlade, poslujoče za Nemčijo.

Državni departament je baje sprejel besedilo boljševičkih mirovnih predlogov, temelječih na mirovnih predlogih grofa Černina in potem mirovne konference v Brest-Litovsku.

Vsa ta poročila so prišla kot informativna zadeva, — sprejeta iz švedskih listov in ne pa naravnost iz glavnega stana boljševikov v Smolnem zavodu.

Smatrajo za neverjetno, da bi zavezniški pristali v princip "nikakih aneksij in nikakih vojnih odškodnin".

Tudi zavezniški so odmi v mnenju, da je treba vrniti Franciji Alzacijo in Lotarinško. Vsi so proti stanju, ki je obstajalo pred vojno in vsi so proti temu, da bi ohranila Turčija svoja posestva in Egipt.

Vse novice iz Italije so na najbolj skrben način pretehtali diplomatični krogi.

Vojaški izvedenci smatrajo pozorišče operacij še vedno za zelo resno stvar.

Razmere, tako glede vojaštva kot glede prebivalstva so se precej izboljšale tekom preteklih dveh ali treh tednov.

Kljub temu pa je pričakovati, da ne bo opustil sovražnik svojih poskusov, da vsvari v Italiji isto konfuzijo, ki obstaja sedaj v Rusiji.

Spoznavajo, da se bodo začeli, če bi bil nasprotnik uspešen v Italiji, veliki živilski izgredi v številnih laških mestih. Položaj je postal dvojno kritičen vsled polne odvisnosti laške vlade od zavezniškov in Združenih držav glede dobave živil in kredita.

Z vojaškega stališča izjavljajo, da ni položaj na Balkanu dosti obetajoč. Zavezniški niso pri volji, da bi nadalje oslabil svojo fronto na zapadu ter hoče ostali sorazmerno neaktivni, če ne dejanski v defenzivi na solunskem sektorju, dokler bi bila grška armada pripravljena stopiti na mesto zavezniških čet.

Novi položaj, kateri je bil ustvarjen potem separatnih mirovnih pogajanj z Rusijo in potem političnega pohoda proti zavezniškom, bo baje povzročil neposredni učinek na Japonsko ter vzbudil to deželo k spoznanju, da ne sme dalje omahovati v vojni, ki bi lahko dovedla do končnega osvojenja Pacifika in Kiavčava.

S tem pa bi prišla tudi do spoznanja, da je treba od njene strani višje sudeležbe v tej vojni.

RUMUNSKI KRALJ BAJE ODSTOPI?

True translation filed with the post-master at New York, N. Y. on Dec. 31, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Petrograd, 29. decembra. — Tukaj se vzdržujejo vesti, da je rumunski kralj Ferdinand odstopil in sicer na korist prestolonaslednika Karola.

Kdor hoče samemu sebi dobro, kdor hoče pomagati vladi, ki nam je napravila že toliko dobrega, naj kupi vojno-varčevalne znamke. Nikjer drugod ne morete naložiti denarja tako varno in na tako visoke obresti!

Vojaki, vojni ujetniki, sorodniki, prijatelji in znanci.

Poskrbujemo denarna izplačila v Franciji, na Angliji, v Rusiji in Italiji.

Kadar nam pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pismo, katero ste prejeli od tam, kjer se ima plačilo izvršiti; na ta način nam pomagajte sestaviti pravilni naslov.

TVRDKA FRANK SAKSER.

New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers;
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list na Ameriko	\$3.00	Za celo leto na mesto New York	\$5.00
In Canada	\$3.50	Za pol leta na mesto New York	\$3.00
Za pol leta	2.00	Za četrt leta na mesto New York	1.50
Za četrt leta	1.00	Za inozemstvo za celo leto	5.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedeljo in praznikov

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays

Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujo.
Denar naj se blagoviti pošilja po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje številke naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam navedite ta naslov:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St.

New York City

Telefon: 2876 Cortlandt

Glasovi o miru.

—000—

True translation filed with the post-master at New York, N. Y. on Dec. 31, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

V Černinovem odgovoru na predlog Trockija, v paragrafu, ki se tiče vojnih odškodnin, je nejasna a kljub temu važna klauzola, o kateri se lahko misli, da je niso zapazili ameriški časopisi in katero so si zavedno ali nezavedno napačno predstavili oni, ki so se postavili na pronemško stran.

Rusi, sledeči svoji dobroznadni formuli glede miru, so se izjavili v svojih predlogih proti vsem vojnim odškodninam, vendar pa so spoznali moralno strahoto, da puste Belgijo brez polnega povračila, katero se je predlagalo potom ustvarjanja mednarodnega fonda, iz katerega naj bi se plačevalo vse vojne stroške.

V svojem odgovoru je izjavil grof Černin, da so centralno-zavezniške sile že večkrat dale izraza možnosti: da se obe strani odpove, ne le vojnim odškodninam za vojne stroške, temveč tudi poškodbam, povzročenim vsled vojne.

V tem smislu je rekel grof Černin nadalje:

— V teh razmerah, ki obstajajo sedaj med vojskujočimi se državami, bi bilo treba določiti le odškodnine za izdatke vsakega naroda, katerega podaniki so postali vojni jetniki, ter tudi stroške za poškodbe v dotičnih deželah potom nepostavnih dejanj, nasilja, izvršenega proti civilnemu narodnemu lastninstvu sovražnika.

V komentarju glede tega pravi newyorški "Mail", da bi morala Nemčija plačati Belgiji katerokoli vojno odškodnino, ki bi jo zahtevala mednarodna komisija. — Te poškodbe so bile nasprotne vsem določbam mednarodnega prava.

Resnica pa je ravno na nasprotni strani.

Nemčija predlaga, da se nji plača, ne pa da ona plača. S tem, da zahteva izločenje vsake kompenzacije za Belgijo za poškodbe, storjene od Nemcev na belgijski zemlji, zahteva v prvi vrsti, da plača Belgija Nemčiji ves račun za to, da je Nemčija zaslužila Belgijo ter tudi zahteva, da plačajo slične račune Rusija, Francija, Srbija, Rumunska in druge države.

To pa le na način, ker je Nemčija zajela toliko tozadevnih vojnih jetnikov. Ker je držala Nemčija milijon ali več ruskih vojnih jetnikov tekom treh let, je plačilni list, kot ga zahteva, zelo velik.

Ena stvar je, združiti te vojne jetnike v Nemčiji, druga stvar pa je, vzdržati koristi, ki so bile posledica dela teh vojnih jetnikov.

Je pa še neka druga stvar, za katero zahteva Nemčija plačilo, namreč za poškodbe, katere so bile storjene nemškimi civilistom, ki so se nahajali v nesrečnem položaju, da so stanovali ali imeli lastnino v ozemljih njenih nasprotnikov.

Nemški državljani so imeli ob času izbruha vojne nekako tisoč milijonov dolarjev naloženih v različnih podjetjih v Rusiji.

Vsa ta naložila so postala na en ali drugi način povsem brez vsake vrednosti. Prekleane so bile koncesije, in civilni tujei so bili internirani.

Zato naj bi plačala Rusija polno odškodnino.

Nemčija stavlja potom avstrijskega zunanjega ministra grofa Černina s tem dva predloga in sicer da ne plača ničesar za poškodbe in razdejanja, ki jih je izvršila izven meja nemške države in da se plača za poškodbe, katerih so bili deležni državljani Nemčije po celem svetu.

To je prava nemška misel, to je pravi nemški način mišljenja.

NESREČA NIKDAR NE POČIVA; BODITE PREVIDNI!

—000—

Denar, ki ga hranite doma, vam ne prinese obresti, lahko vam je ukraden, lahko vam zgori. Lahk se vam zgubi na kak drug način; kupite za vojnovarovalne znamke, katere vam neajo obresti, in za katere garantira vlada Združenih držav ravnotako kakor za gotovi denar.

Glejte oglas v tem listu: "Vojnovarovalne znamke in Slovenci".

ROJAKI NAROČATE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Dopisi

—000—

North Side, Pittsburgh, Pa.

Prisli so zopet božični prazniki, ce po širni Ameriki, posebno pa pečlarje v Barbertonu, ker sem sam pečlar. Srečno Novo leto!

Gregor Vidigoy.

Sheridan, Wyo.

Namenil sem se napisati par vrstic, da malo omenim, kako je tukaj okoli Sheridan.

Kar se dela tiče, je še precej dobro; dela se vsak dan in zaslužijo se še tudi precej dobro. Ali življenje je tudi tukaj precej drago, kakor povsod. Toda za delom tu sem hoditi nikomur ne svetujem, kajti vedno jih je nekoliko, ki čakajo za delo.

Tudi zima se je nam približala; padlo je nekoliko snega in začel je pihati tisti mrzli veter, kakor je že navada v Wyomingu.

Obiskala nas je tudi bela žena in si je izbrala Marijo Ložekar, ki se je precej časa vstajala, ali bela žena ni odjenjala poprej, da jo je dobila. Marija Ložekar je umrla 17. decembra zvečer in pokopali smo jo 20. decembra. Zaprta do tri leta starega sina in moža ter brata v Chisholmu, Minn. Bila je članica društva sv. Barbare št. 36. Rojaku Ložekarju izrekam svoje sožalje, ranjki pa kličem: v mira počivaj in lahka ti bodi tuja zemlja!

L. S.

McVeigh, Ky.

Naj nekoliko poročam, kako se tukaj dela. V tukajšnji naselbini so premogetrovi in delamo sedaj prav dobro. Delo se sicer dobi, toda dela se samo po tri dni na teden. Vedno berem, da po mestih primanjkuje premoga, tukaj ga pa imamo preveč. Kadar naložimo na železniške voze, pa stoji na progi po cel teden. Kaj je temu vzrok, ne vem. Mislim sem vedno, da so mesta napolnjena s premogom.

—000—

Černin in njegovi mirovni nazori

—000—

(From The Evening Mail.)

—000—

True translation filed with the post-master at New York, N. Y. on Dec. 31, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Na božični večer je izdal grof Černin, avstro-ogrski minister za zunanje zadeve, poslušajoč kot delegat rusko-nemške komisije, izjavo, ki bo prav gotovo postala zgodovinskega pomena.

Prvič je značilno, da je podal to izjavo grof Černin, ne pa von Kuehlman ali katerikoli drugi izmed Nemcev. Avstro-Ogrska je bila radi svoje želje po miru brez aneksij, po miru spoprijateljstva, že dolgo trn v peti nemške vojaške avtokracije. Avstro-Ogrska, posebno izza časa zasedanja prestola od strani novega cesarja Karola, je bila mogočnega zagovornika vrste miru, ki so ga zahtevali nemški liberali v svoji slavni južni resoluciji. Bilo je to radi tega, ker je zahtevala Avstro-Ogrska tak mir ter se postavila po robu Ludendorff - Hindenburgovi kliki, — bilo je raditega, da smo se toliko časa obotavljali napovedati vojno proti dvojni monarhiji.

Vredno je omeniti, da je pripomnil grof Černin v pričetku svojega ugovorila na odločen način, da govori za narode in za vlade centralnih zavezniškov.

"Delegacija, prihajajoča iz zavezniških (centralnih) sil, poslušajoča na jasno izraženi volji tozadevnih vlad in narodov, bo sklenila kakor hitro mogoče splošen mir."

Jasno izraženo volje vlad in narodov ne more pomeniti ničesar drugega kot sprejem resolucije nemškega državnega zbora v juliju ter slične akcije od strani avstrijskega državnega zbora. Černin je nato ugotovil mirovne predloge, ki so za milje oddeljeni od zahtev, ki so jih stavili Tirpitz, Hindenburg in cela vrsta ostalih nemških patriotov. Avstrijski zunanji minister objavlja, da so centralni zavezniški pripravljeni skleniti mir na podlagi brez aneksij in vojnih odškodnin ter brez ekonomskih bojev po končani vojni obnem z neposrednim izpraznjenjem zasedenega ozemlja.

Pri tem je treba pripomniti, da je rabil izraz "nikake prisilne aneksije", kateri izraz dopušča narodom osvojenih ozemelj odločitev, če hočejo ostati pod vodstvom njih zavezovalcev, ali če se hočejo vrniti pod njih prejšnje podaninstvo. Če bo mednarodna konferenca vodila proces določevanja želja narodov v zasedenih ozemljih, bi odgovarjal njih odgovor vsem zahtevam pravice v celam temu predlogu, vendar

Pozdravljam prijatelje in znance po širni Ameriki, posebno pa pečlarje v Barbertonu, ker sem sam pečlar. Srečno Novo leto!

Gregor Vidigoy.

Sheridan, Wyo.

Namenil sem se napisati par vrstic, da malo omenim, kako je tukaj okoli Sheridan.

Kar se dela tiče, je še precej dobro; dela se vsak dan in zaslužijo se še tudi precej dobro. Ali življenje je tudi tukaj precej drago, kakor povsod. Toda za delom tu sem hoditi nikomur ne svetujem, kajti vedno jih je nekoliko, ki čakajo za delo.

Tudi zima se je nam približala; padlo je nekoliko snega in začel je pihati tisti mrzli veter, kakor je že navada v Wyomingu.

Obiskala nas je tudi bela žena in si je izbrala Marijo Ložekar, ki se je precej časa vstajala, ali bela žena ni odjenjala poprej, da jo je dobila. Marija Ložekar je umrla 17. decembra zvečer in pokopali smo jo 20. decembra. Zaprta do tri leta starega sina in moža ter brata v Chisholmu, Minn. Bila je članica društva sv. Barbare št. 36. Rojaku Ložekarju izrekam svoje sožalje, ranjki pa kličem: v mira počivaj in lahka ti bodi tuja zemlja!

Tomaž Pire.

Na Francoskem.

Vsem znancem in prijateljem, kakor tudi slovenskim vojnikom v Strie Samovi službi ter ostalim rojakom in rojakinjam pošiljam iskrene pozdrave. Vsem skupaj želim veselo in srečno Novo leto.

Anton Kužnik, korporal.

—000—

pa se mu zdi boljše, če bi vsak narod sam plačal stroške za svoje vojne jetnike. Poleg tega pa je rekel:

"Plačalo se bo tudi škoda, prizadeto na ozemljih civilnih prebivalcev nasprotniških narodov, vzprijeto potom zamišljenega kršenja mednarodnega zakona."

Če bo postala ključna del mirovne pogodbe, bi bila Nemčija prisiljena in obvezana plačati Belgiji katerokoli svoto, ki bi jo mednarodna komisija določila, kajti v tem slučaju se je dejanska prekršila mednarodna postava.

Avstro-ogrski zunanji minister objavlja mirovne pogoje, katere radi slišimo. Ti pogoji naznanjajo, da so pridobile sile liberalizma premoč v zadevah centralnih zavezniškov. To so pogoji, ki pričajo o tem, da se ne bodo izpolnile želje nemških militaristov, da bi se v polni meri okoristili z brazupno pozicijo Rusije. Kljub temu pa potrebuje ta mirovna penudba nadaljnjih dostavkov, predno more preiti v dejanski mir. S Černinom se lahko pogajamo, ne moremo pa se pogajati s cesarsko nemško vlado. Nihče bi ne vzel njene besede za jamstvo trajnosti miru. Nihče bi tudi ne stopil v mirovna pogajanja s cesarsko nemško vlado. Dokler ne bo nemška vlada reorganizirana na način, da bo narod sam jamčil za pogodbe, katere bo storila vlada, ne more biti nikakega miru.

Društva za vojno varčevanje.

Vsaka družba desetih oseb naj napravi društvo vojnega varčevanja, naj izbere predsednika in tajnika ter naj o tem poroča odboru za vojno varčevanje št. 51 Chambers St., New York, N. Y. Nato bo izdan certifikat ali charter o združenju društva z Narodnim odborom za vojno varčevanje (National War-Savings Committee).

Društvo naj podpiše sledečo prošnjo:

S tem prosim za članstvo v... ter obljubljam sledeče:

1. Izvrševati ekonomijo in sistematično varčevati.
2. Zdržati se vseh nepotrebnih izdatkov in kupovanja nepotrebnih stvari.
3. Priporočati varčevanje med prijatelji in znanci ter pridobiti nove člane za to društvo.
4. Stalno prodajati znamke za vojno varčevanje za znesek ne manj kot \$... na teden.

Potem ko je bilo društvo ustanovljeno, naj ima, ako mogoče, vsak teden sejo. Predsednik in tajnik gledata na to, kateri član izvršuje svoje obljube in kateri ne. Ni treba zaznavovati posameznega varčevanja, pač pa celoga društva.

Člani in uradniki društva naj si prizadevajo, da pridobijo nove člane in naj pospešujejo prodajanje znamk. Odbor za vojno varčevanje bo zalagal tajnike z vsemi informacijami glede napredka v kampanji vojnega varčevanja potom znanek ter z drugimi važnostmi za tedensko sejo.

Vsak član naj sam določi, koliko si bo na teden prihranil.

Potres v Guatemali.

Potres je porušil glavno mesto. — Napolnjeno gledališče se je porušilo. — 125 tisoč oseb brez strehe.

Washington, D. C., 30. dec. — Guatemala, glavno mesto male republike v Srednji Ameriki, je potres popolnoma porušil. Potres se je pričel na Božič ter se je končal s silnimi sunki sinoči in je dovršil delo dokončanja. Kablsko poročilo na mornariški urad naznanja, da je 125 tisoč ljudi na cesti brez strehe. Mnogo oseb je bilo ubitih, ko so razpadle stene.

Bojujnim ladjam v vodah Srednje Amerike se je naročilo, da mudijo nesrečnemu mestu vsa močno pomoč.

V naslednjem navajamo kratko poročilo, ki pove katastrofo: "Hud potres je večerj dokončal delo drugih. Vse je v razvalinah in ne more se popisati, kar je posledica sinočnih sunkov. 125 tisoč prebivalcev je na cesti. Del de že je zelo mrzel in vihar. Zelo se potrebujejo šotori. Večraj so razpadle stene mnogo ljudij usmrtili."

Iz San Salvadorja se naznanja sledeče: "Glavno mesto republike Gua-

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Bx 251, Conemangh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik Neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VREHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

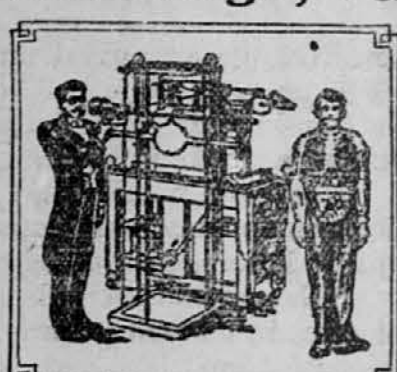
RUDELF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikačji se uradnih zadev, kakor tudi denarni pošiljke, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri soho pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodemo ozirali.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Prot. ar. Mullin
Zdravnik-spezialist za Slovence.
411 - 4th Avenue, nasproti pošte
Pittsburgh, Pa.

ELEKTRIČNA PREISKAVA Z X-ZARKI

Star in izkušen zdravnik z 38-letno prakso. Zdravi naglo in vse bolezni. Posebno izkušnjo imam v zdravljenju tujih moških bolezni. Ozdravim vsako bolezen, katero se lotim zdraviti. Najboljša zdravila iz Evrope, Amerike in ostalih delov sveta. Nizke cene in navesti zastoj. Točna preiskava in popolnoma zjamčena. Pridite k meni, pomagaj vam bom v resnici. Vedno meni se zdravi veliko številu Slovencev.

Uradne ure: od 9. zjutraj do 8. zvečer ob nedeljah samo od 10. do 2. ure popold.

POTREBUJEM 30 MOŽ
za delati doge. Dobra plača in dober gozd. Pišite na:
John Oswald,
1301 N. Fulton St. Marshall, Tex.
(29-31-1232-1)

Zaštapaj, poglej, poslušaj!

Kam si namenjen?

Saj veš kam, tam, kjer je popolna zmaga, tam bom dobil domače klobase in krače s kislim zeljem; tam dobim gotovo tudi prijatelja.

Na svidenje!

John Balkovec Hotel
5400 BUTLER STREET,
Pittsburgh, Pa.

Indijanski zdravnik.

Mnogo naših narodov trpi za različnimi boleznimi, katerih zdravljenje zahteva posebno X-zarko. Ki polnjenje zdravila in masiranje sta za preprosto materialno operacijo kakor vsakemu zdravniku. Ta indijanski zdravnik pravi, da vam bodo dobro zdravila in natančno preiskava vrtila prejšnje zdravila.

Ne glede na to, kako bolni ste, ali po, kdo vas je zdravil in kako dolgo, bom vsako poskušal zdraviti pri in brez vsakega drugega vama bom vrtil zdravila in bolezni zopet zaledega. Zivite enkrat in se zdravite v zdravilnem valgu življenja je vaše zdravje.

SVARILLO. — To zdravilo bo izšlo v tem listu samo sedemkrat in ne bodite več ali ali o. Zelo spretno in samostojno. Ako imate bolečine bolečine, kake krivce nepravilne, ali bolečine v vratu, ali kašljate, ali imate bolezen na okolišč, v srcu, ali v vratu, ali imate izpuščaje po okolišč, ali vas boli po krčev, ali vas muči revmatizem, pridite k meni, ne glede na to, kako bolezen imate. Zdravil sem izjeme v vsaki bolezni in zdravljenjem, ne glede na to, kako bolezen so imeli. Vedno zdravim, da se potrdijo vse bolezni mojih klientov v najkrajšem času in po najnižji ceni.

Dr. Jin Fuey Moy.

Ordinacija od 8. ure popoldne do 8. ure zvečer.
308 Grand St., PITTSBURGH, PA.

Glasilo vsak teden.

Severozapadna meja balkanskega polotoka.

000

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Dec. 31, 1917, as required by the Act of October 3, 1917.

Brez dvoma igra geografski faktor v razvoju držav in narodov veliko vlogo. Zato ni čudno, da so politiki, kakor hitro so pričeli misliti na osnovno linijo za bodoči mir in na poravnano med narodi, posvetili posebno pozornost na Balkanski polotok in njegovi konfiguraciji.

Najprej Gladstone, potem pa avstrijsko-nemški socialisti so meseca junija 1917 v Stockholmu postavili kot enega prvih temeljev za razpravljanje o bodočem miru — aksiom: BALKAN BALKANSKIM NARODOM.

Na drugi strani pa italijanski nacionalisti govore o neki provinciji z novim, nalašč za to napravljenim imenom "Venezia-Giulia" ter pišejo, da je Italija "stato balcanico per eccellenza", ali pa trdijo, da je Dalmacija "polotok Italije".

Medtem pa je narava na Balkanskem polotoku napravila napremične in nespremenljive meje, ki bodo ostale iste navzlic aspiracijam različnih narodov. Cilj tega članka ni, da bi podpiral eno ali drugo aspiracijo, temveč, da objektivno konstatira, kako daleč se razprostira polotok proti severozapadu.

O južni in vzhodni meji ni treba mnogo razpravljati, ker je jasno in markantno odrejeno: Egjesko morje, Hespont, Marmarsko morje, Bospor, Črno morje in ustje Donave.

Kakor južna in vzhodna meja, tako je tudi jasno začrtana zapadna meja, ker se je med Italijanski in Balkanski polotok vrinilo globoko Jadransko morje, ki je povprečno široko 180 km, tako da ni nikakega dvoma, komu kaj pripada.

Polotok in obal vzhodno od črte, katero si mislimo potegnjeno po sredi Jadranskega morja, od izliva Soče do Otrantske morske ožine pripada Balkanu; Apeninskemu polotoku pa pripada vse, kar je na zapadni strani te črte.

Dasiravno se Istra odcepi, kot sekundarni polotok Balkana, vendar ni v nobenem slučaju del Apeninskega polotoka, ker med njima leži Beneski zaliv (širok okoli 100 km) in Tržaški zaliv (širok okoli 35 km).

Kakor naprimer zareza med dvema prstoma deli enega od drugega, ravno tako deli Jadranski Balkanski polotok od Apeninskega v celi razsežnosti od najsevernejše točke, to je od izliva Soče v Tržaški zaliv.

Ustje Donave ob Črnem morju in ustje Soče ob Jadrani sta dve markantni točki v konfiguraciji Balkanskega polotoka in ako bi ju priroda vezala z isto vodeno črto, ali pa pravim gorskim grebenom, bi bil Balkanski polotok zelo lepo odločen od trupa evropskega kontinenta.

Taka prirodna meja, ki bi bila povsem identična z značilno črto med omenjenima dvema geografskima točkama v resnici ne obstoji. So pa prirodne meje, ki leže nekoliko bolj severno od te črte.

Nekateri lokalni geografi jemljejo za severno mejo Balkanskega polotoka vodeno črto: Donava od ustja do izliva Drave v njo, nato Drava do Beljaka, od Beljaka do Podklostra, reka Zila, od Podklostra do Predilskega prelaza, reka Zilica in slednjič od Predila do Jadrana — reka Soča.

Ta meja se oddaljuje za kakih 90 km od izliva Soče, to je od korena Balkanskega polotoka. Toda to ne pomeni mnogo, ako pomislimo, da italijanski in nekateri drugi evropski geografi jemljejo za severno mejo Apeninskega polotoka tudi greben Karnskih Alp na Koroškem, greben centralnih Alp na Tirolskem (Alpi Venoste, Dreiherrnspitz 3505 m), ki leži mnogo bolj severno (okoli 150 km) od izliva Soče kot pa je slučaj z Dravo in mestom Beljakom.

V očiščeno tako odmerjene meje bi pripadala Balkanskemu polotoku tudi Štajerska, južna Koroška in poknena Goriška na levem bregu Soče.

Najvažnejši reprezentantje moderne geografske vede (A. Philippson, E. Suess etc.) jemljejo za severno, oziroma za severozapadno mejo Balkanskega polotoka naslednjo črto:

Donava od izliva do Belgrada, Sava od izliva Sore (severno od Ljubljane), reka Sora do svojega izvira pri rudarskemu mestu Idriji, reka Idrija od izliva v Sočo pri Sv. Luciji. Pri tem, v prehistorični arheologiji znanem mestecu, napravlja severna meja prečig proti jugu in postane zapadna meja, katero dela reka Soča do izliva v Tržaški zaliv.

Naj tukaj omenim, kaj uči naučna geografija, namreč, da leže mesta: Ljubljana, Gorica in Trst na tleh Balkanskega polotoka.

Reke Soča, Idrija in Sora ne dele samo Balkanskega polotoka od trupa evropskega kontinenta, temveč tudi svet vzhodni Alp in Dinarskega gorskega sistema.

Sleme in dislokacijske črte tega sistema gredo v smeri proti severozapadu-jugovzhodno, medtem ko ima greben vzhodnih Alp smer zapad-vzhod.

V voglu med reko Sočo in Idrijo se vidi že geološki fenomen Krasa, ki ostaja enoličen do Črnogore in Srbije: podzemni tok reke, kretacejski apnenec, ki se raztopi v atmosferni vodi, mnogobrojne udrine v terenu (dolina, polje, terra rossa), podzemne jame s stalagmiti in stalaktiti (Postojnska jama, Divaška jama, Skočjanska jama pri Sv. Križu), perijodična jezera (Cirkniško jezero v zapadni Kranjski), pogoste kršne gole gore.

Zemlja med Sočo in Skadskim jezerom je v geografskem in etnografskem oziru oblikovana, kakor morebiti nikjer v Evropi.

Kot refleks geografske oblike izgleda tudi oblikovanje v psihologiji in tradiciji, ko vidimo, da Hrvati v Istri in Črnogorci ob Skadskem jezeru slave z istim jezikom slave istega junaka "cara" Lazarja, Miloša Obilića, Kraljevića Marka kot branitelja Balkana pred Turki, kakor tudi Zrinjskega, Frankopana in Matijo Gubca kot branitelja pred Nemcem in Madžarom.

Ako se enkrat ponovimo postulat avstrijsko-nemških socialistov "Balkan balkanskim narodom" in ga obširneje izrazimo z drugimi reči, z ozirom na zapadne meje, bi to pomenilo, da se bo morala prihodnja država Srbov, Hrvatov in Slovencev raztezati na zapadu do Soče in Tržaškega zaliva.

V geografskem oziru leže mesta Ljubljana, Idrija, Trst in Gorica na tleh Balkanskega polotoka.

To je zahteva Gladstonea, kakor tudi socialistov Avstrije in Nemčije; mi pa, ki stojimo na principu narodnosti, zahtevamo, da bomo zedinjeni vsi, kolikor nas je od Celovca do Soluna, od Soče do Strume.

London, avgusta 1917.

Niko Županič, Ph. D.

000

KMETSKI UPORI NA SLOVENSKEM

000

Kmetijski upori so se vršili pri nas že pred reformacijo in tudi po reformaciji, nekako od 1478 do 1713 leta, zdaj v večjem (1515 in 1573), zdaj v manjšem obsegu. To je bilo v svojem bistvu socialno gibanje, ki se je pojavljalo po Koroškem, Kranjskem, Štajerskem, Primorskem in Hrvaškem. Predno so kmetje segli po orožju, so izkušali doseči izboljšanje svojega položaja s prošnjami do svoje gospode, do deželnega kneza in cesarja.

Podložniki so nastopali proti temu, da bi graščaki samovoljno izpreminjali določila urbarije, ker so se po pravici bali, da jim hče gospoda izpodkiniti pravda tla, na katerih je slonelo podložništvo, in jih pahniti v prvotno suženjstvo, ki so se ga bili rekli s toliko težavo. Ako prebiramo n. pr. pritožbe gorenjskih kmetov, ki jih je objavil Anton Kaspret, vidimo, kako ponižno prosijo podložniki, da se jim odpravijo krivice, in kako zagotavljajo, da molijo za zdravje in dolgo življenje svoje gospode. A ko postavna pot ni imela uspeha, tedaj so kmetje v svojem užaljenem pravem čutu posegli po silobranu, da si izvojujejo "staro pravdo", t. j. upoštevanje določil v starih urbarijih. In tako so "zažareli graščaki in samostani v maščevalnem ognju."

Prvi kmetijski upori so bili omejeni zgolj na domači grad in domačega plemenitasa. Duševno in gospodarsko nizko stoječi podložniki se pač ni mogel takoj jasno zavesti, da lahko proti socialni krivici kaj opravi le organizirana moč. Kako napačno so se pojmovali položaj, je jasno iz tega, da so vabili k sebi tudi plemstvo, meščanstvo in duhovščino. Posamezni usmiljeni graščaki so bili izjeme, ki niso odločevali; kajti tedajni pravni in gospodarski red je zahteval uredbo, ki je slonela na socialni krivici.

Celo kmetijsko gibanje ni imelo izprava versko-cerkvenega značaja. Toda kakor je na Nemškem in drugod verska ideja vplivala na socialno gibanje, tako je bilo tudi pri nas.

Razne komunistične sekte, ki se nastopale v imenu evangelija za socialno svobodo in enakost, ni so sicer pri nas našle globlje odmeva iz tega razloga, ker na Slovenskem ni bilo dovolj izrazitega proletarijata: pri nas sta kmet in rokodelce še čutila tla pod nogami, imela sta še neki materialen predmet, ki sta se ga oklepala. Zato se socialno gibanje v svitu verske ideje na Slovenskem ne udaja hiljastičnim sanjam, marveč ostaja na realnih tleh. Slovenski kmet tlačen sprejema reformacijo, evangelijsko svobodo, da v njenem imenu zahteva uresničenje "božje besede".

Leta 1525 se že kažejo določne reformacijske vplivi na zahteve kmetov na Kranjskem: odprava takse na odpustke in svobodna volitev župnikov po župljanih. Oglejski patrijarh je leta 1528 s pomočjo kralja Ferdinanda I. nastopal proti temu, ker se je ljudstvo upiralo plačevati cerkveno desetino in dajati duhovščini zahtevane darove.

V kolikor je imelo kmetijsko gibanje verski značaj v smislu reformacije, ker je nastopalo proti papežu in katoliški cerkvi, je bilo posvetni gospodi všeč, nasprotno pa je bilo plemstvu proti vsaki socialni olajšavi, ki jo je zagovarjal tudi cesar: bilo je tisti nedolžni volk, ki mu hudobno jagnejo kali vodo, poudarjajoč 1515 leta, da bo v sili rešilo dinastijo "po božjo zvesto plemstvo", in ne "nevesti slovenski kmet".

Po uporu 1515. leta so zahtevali plemiči, da podro kmetje tabore svoje edine obrambe proti Turkom. Dimita dobro pripomni, da je plemstvo uper leta 1525 nasilno v kralji tako odločnostjo, s kakršno se ni nikdar odlikovali zoper Turke.

Plemstvo je vsak upor kruto maščevalo: kot kristjan, katoličan ali protestant je bil slovenski kmet predmet verskega boja med katoličani in protestanti, kot podložnik ga je zatiral in posvetni plemiči in duhovski velikaši.

Pisatelji plemškega in duhovskega stanu nam mnogo več poročajo, kaj so delali razsrženi kmetje, nego o tem, kako so divjali neusmiljeni zmagalet, kako so razvalili nečloveško, ne prizanašajoče niti ženam, niti otrokom in odraslim kmetje po zadušnem uporu tem huje. Značilno je sledeče dejstvo: Peta cerkvena zapoved se na Tolminkem ni glasila tako, kakor dandanes, ampak: "Ti imaš odrajavati zapovedano desetino in kvartec." Tako so nekateri duhovniki učili še v novejšem času.

slovenskih kmetov ni posrečil?

Proti slovenski reformaciji sta se združili cerkev in država, jezuiti in Habsburžani, da jo zatro: kjer ni zadoščal moralni pritisk cerkve, tam je pomagala nasilnost državne oblasti. Zanimivo je stališče habsburških vladarjev. Ko papež Pavel IV. ni hotel priznati Ferdinanda I. za nemškega cesarja, ker so ga izvolili protestantski volilni knezi, in ko mu je očital, da je podelil v imenu svojega brata, cesarja Karola V., nemškemu državnim stanovom versko svobodo, takrat je Ferdinand I. po svojem državnem kancelarju Seldu zavrnil papeževe zahteve tako ostro, da bi noben protestant ne bil mogel govoriti odločneje. Njegov sin nadvojvoda Karol II. in vnuk cesar Ferdinand II. pa sta dovršila na Slovenskem protireformacijo s pomočjo jezuitov.

Čeprav v polni meri uvažujemo nasilno protireformacijo ljubljanske škofa Tomaža Hrena, in drugih protireformatorjev, pri čemer je treba pripomniti, da je verski boj razvenal strasti na obeh straneh, nam vendar ta okolnost ne more docela utemeljiti propada slovenske reformacije. Prezapele ni so dogodki, da bi se dali razrešiti z enim vzrokom, dasi mnogo ne vplivajočim. Socialna struktura te dobe in karakterizacija činiteljev, s katerim je delovala reformacija pri nas, nam šele izpolnijo sliko.

Protestantizem je deloval na Slovenskem s faktorji, ki so si bili socialno naravnost nasprotni. V tem nasprotju je bil eden izmed vzrokov njegovih končnih neuspehov, kakor pravilno sklepa dr. Fr. Pleršič. Najodločnejši stan je bil plemiški, ki se je, dasi sodno in pravno avtonomen, umikal korak za korakom. Nekaj značilnih zgle-

dov iz zgodovine kranjskih deželnih stanov nam to pojasni. Leta 1602 se je sicer večina izrekla zoper to, da bi imeli jezuitje sedež in pristavstvo, da jim to dovoli, ako bi nadvojvoda ne upošteval njih govora in ako jezuitje podpisajo rezerv, da bodo delovali v korist deželnih svobod. Istega leta so dovolili katoliškim stanovom pariteto s protestantskimi pri odbor-niških mestih. Leta 1611 so prosili jezuitje "seitu principis" (z vednostjo deželnega kneza), kakor je poudarjal škof Hren, podpore za zidavo svoje cerkve in v stanovskem zboru se je dobila večina, ki je dovolila 2000 goldinarjev; poleg tega jezuitje kratko malo niso plačevali davkov in so potem prosili, da se jim zaostanki izpregledajo, kar se je seveda tudi zgodilo. Ko je leta 1614 postal Hren notranje-avstrijski namestnik v Gradcu, je dobil od deželnih stanov darilo v vrednosti 2000 tolarjev. Ali ne odseva iz takih in podobnih dogodkov razredni duh, ki bi se bil zadovoljil tudi s svojimi naj-hušimi verskimi nasprotniki, ako bi bil imel fevdalizem sicer kako korist od tega?

Ne moremo kratiti protestantskemu plemstvu zaslug, ki si jih je pridobil z moralnim in materialnim podpiranjem slovenske literature in kulture: toda ni znalo prikleniti nase svojega podložnika z milejšim ravnanjem, dokler je bilo to mogoče, s čimer bi bilo lahko imelo izborno protiučje nasproti katoliški protireformaciji.

Razredni interes je stal više nego verski. Teža očitka jih ne moremo opustiti, da so moledevali za versko svobodo s popirnatimi spomenicami, docim so vsak poskus podložnega kmetstva za izboljšanje gospodarskega položaja želeli udušiti v kali.

Vpliv absolutizma, ki se je družil s cerkvijo in meščanstvom, je narasla škof Hren je v stanovskem zboru podpiral meščanske težnje, da bi si naklonil mestne za-stopnike.

Leta 1604 je n. pr. predlagal odpravo trgovine na kmetih in druge trgovske ugodnosti za mesta.

Na drugi strani so izgubili protestantke mestno upravo pod pritiskom deželnega kneza.

Med absolutnim vladarjem in trgovskim kapitalom je vladalo vzajemno razmerje: meščani so bili odvisni od milosti vladarjev, ki jim je varovala in razširjala trgovske pravice na domačem in svetovnem trgu, deželni knez pa se je naslanjal na mesta, da je imel v njih oporo zoper fevdalno gospodstvo.

Zato se je protireformacija po naših mestih in trgih vršila brez krvavih bojov.

Kajaki avstrijski so na "Glas Naroda" najvišji slovenski glasnik v Ljubljani.

BOŽIČNI VEČER.

Spisal Charles Dickens.

Za "Glas Naroda" prevlel G. P.

000

(Nadaljevanje).

Seroge in prikazen sta stopila poleg tega moža ravno v trenutku, ko se je neka ženska s težkim sveženjem na rami splazila v prodajalno. Komaj pa je vstopila, ko je prišla za njo neka druga ženska, ki je istotako nosila sveženj. Tik za drugo žensko je vstopil neki možki v ponošeni, črni obleki, ki je bil ves prestrašen in presenečen, ko je videl pred seboj obe ženski. Po par trenutkih nemega presenečenja, katerega se je vdeležil tudi starec s pipo, so izbruhli vsi v hrupen smeh.

— Pa naj reče kdo, da bo umrla mrličev prva. — je rekla ženska, ki je prva vstopila. — Pa naj reče kdo, da bo bolniška strežnica druga! — In sedaj še pogrebe! Pogledj sedaj, stari Joe, kako lepo se vse to strinja.

— Ne mogli bi najti boljšega prostora, — je rekel stari Joe, ki je vzel pri tem pipo iz ust. — Pojdite z menoj v državno sobo. Saj imate vsi trije že zdavnaj v njej državljansko pravico. Čakajte, da zaprem vrata prodajalne. O, kako škripljejo! Mislim, da ni v celi prodajalni tako zarjavelega kosa železa kot so obodi teh vrat. Vem pa tudi, da ni v teh kupih kmeti nobene tako stare kot so moje. — Pojdimo v državno sobo!

Državna soba pa je bil prostor, ki se je nahajal za zagrinjajem iz eunji. Stari je podkuril ogenj v peči, očistil nekoliko stenjakajne svetilke, ter nato zopet utaknil pipo v svoja usta.

Dočim je bil zaposlen s tem, je vrgla prva izmed došlih žensk svoj seženj na tla ter sedla z nekoliko nedolgoživno nesramnostjo na stol, docim se je ozirala v oba druga s izizvalnimi pogledi.

— No, kaj pa je v tem razlike, Mrs. Dilber? Vsk ima pravico skrbeti zase. Saj je tudi skrbel le zase.

— To je res, — je rekla bolniška strežnica. — Nihče ni nikdar bolj skrbel sam zase.

— Na, zakaj pa gledata drug na drugega kot da se bojita? Kdo je pametnejši? — Saj si vendar nocoj izpraskati drug drugemu oči, mislim?

— Prav gotovo ne, — sta rekla Mrs. Dilber in mož skupaj. — Tega si pač ne želimo.

— Dobre, torej, — je rekla prva ženska. — Kateremu pa škoduje, če se vzame par reči s seboj? Mrliču prav gotovo ne.

— Ne, prav gotovo ne, — je rekla Mrs. Dilber.

— Če ni hotel te stvari kot star skopuh ohraniti še po smrti, — je nadaljevala ženska, — zakaj pa jih ni boljše uporabil tekom svoje življenja?

— To je najbolj resnična beseda, kar se jih je kdaj izgovorilo, — je rekla Mrs. Dilber.

— To je božja sodba.

— Hotela bi, da bi izpadla ta sodba nekoliko ostrejša, — je rekla prva ženska. — Lahko pa se zanesete, da bi tudi izpadla, če bi mogla jaz kaj več dobiti v roke. Odpri sveženj, Joe, ter povej, kaj je stvar vredna.

Tako je prišlo do razkazovanja sveženjev in izplačevanja na vsi tri, ki so se vdeležili ropa na mrliču.

Seroge je celi pogovor poslušal z groznim strahom v sre. Ko so sedeli tako okrog ropa ter bantali za uboge eunje, je mislil da ima pred seboj demone, ki se trgajo za mrliča samega.

— Duh, — je rekel Seroge, ki se je tresel od nog pa do glave, — Razumem te! Usoda tega nesrečnega bi bila lahko moja. Moje življenje plove proti istemu cilju. — Sveto nebo, kaj je to!

Prestrašen je skočil nazaj, kajti pozorišče se je naenkrat izpremenilo in stal je tik poleg postelje, samotne, nezagrnjene postelje pod koje surovim odelom je ležalo nekaj, kar je bilo sicer nemo, a se vendar oglašalo z grozo vznujočim glasom.

Soba je bila temna, tako temna da bi bilo nemogoče kaj natančno spoznati. — Kljub temu pa se je Seroge ogledaval, poln želje, da izve kaj natančnega, kje da se nahaja. Bleda luč, ki je prihajala od zunaj, je padala naravnost na posteljo. Na tej postelji, oropano zapuščeno in neobjekovano pa je ležalo truplo nekega moža.

Seroge se je ozrl v prikazen. Njena nepremična roka pa je ka- za naravnost na glavo mrliča. O- deja je bila tako brezskrbno polo- žena, da bi najmanjši dotik Seroge-

ge-vega prsta razkril lice. Mislil je nato, čutil, kako lahko bi se to storilo ter hrepnel storiti to. Ni pa imel moči, da potegne oledo na stran in tudi ni imel oblasti nad duhom.

O mrzla, trda, strašna smrt, tukaj postavi svoj altar ter ga obdaj z vsemi grozotami, ki so ti na razpoložljivi. Tu je tvoje kraljestvo! Na ljubljani in spokostvni glavi ne moreš skriviti nobenega lasu in ne moreš napraviti mrzke nobene poteze. Ne raditega, ker postane roka trda in omahlina, če se ja izpu- sti; ne raditega, ker sta sree in žila zastala, temveč raditega, ker je bila roka vedno odprta in usmilje- na, ker je bilo sree vedno odprto, gorko in čuteče in ker je bila žila čuteča. Ubijaj, ubijaj! Iz smrtno- rane takega človeka pa tečejo do- bra dejanja ter žive naprej ne- smrtno življenje.

Nikak glas mu ni šepetal na uho teh besed, a kljub temu jih je slišal. Seroge razločno, ko je tako zrl na posteljo. Mislil si je, kaj bi bila pač prva misel tega moža, če bi se prebudil in oživel? Skopost, trdosrčnost, požrešna skrb! Kako lep konec so mu pripravile!

Ležal je v temni, prazni hiši in ni ga bilo moč ali ženske ali otroka poleg njega, ki bi rekel, da je bil dober proti njemu v tem ali onem, spominjajoč se kakoga pri- jaznega dejanja. Na vrata je pra- skala neka mačka in v kamini so ropotale podgane. Seroge si sko- raj ni upal izmisliti, kaj hočejo v tem prostoru smrti in zakaj so ta- ko nemirne.

— Duh, — je rekel Seroge, — to je strašen prostor. — Če ga za- pustim, ne bom nikdar pozabil nje- ga nauka. Pojdiva!

Se vedno pa je kazal duh z ne- premično roko na glavo mrliča.

— Razumem te, — je rekel Seroge, — ter bi tudi to storil, če bi mogel. — Nimam pa za to dosti moči, duh, nimam dosti mo- či.

Zopet je izgledalo kot da se ozi- ra duh vanj.

— Če je sploh katerega najti v tem mestu, ki kaj čuti vsprico smrti tega moža, — je rekel Seroge prestrašen, — potem mi ga po- kaži, prosim te milo, pokaži mi ga!

Prikazen je razprostrla svoj te- mni plašč za trenutek pred njim. Ko pa ga je zopet odtegnila, se je našel Seroge v svetli sobi, v kateri se je nahajala mati s svojimi otroci.

Pričakovala je prihoda nekoga. Pri vsakem ropotu je vstala ter se vedno ozirala na uro. Zastonj pa si je prizadevala delati. Prenesti pa je mogla komaj glasove svojih igrajočih se otrok.

Konečno je bilo čuti dolgo pričakovano trkanje na hišna vrata in ko se je ozrla ven, je vide'a svo- jega moža. Njegovo lice je kazalo vse znake žalosti, dasiravno je bilo še mlado. Nosilo je izraz nekega vesnega veselja, kateremu ni hotel lati izraza ter ga skušal potla- čiti.

Sedel je k obedu in šele po dolgem močju in premoru je vpra- šala ona, kake novice da prinaša, on je bil videti zelo v zadregi glede odgovora.

— Ali so dobre, — je vprašala, — ali pa slabe?

(Dalje prihodnjé).

Dr. Koler

SI OVENSKE 7 DRAVNIK
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je naj- starejši slovenski zdravnik, spedia- list v Pittsburghu, ki ima 25-letno prakso v zdravlje- nju vseh možkih bolezni.

Zastrupljenje krvi zdraviti s gla- sovitim 506, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mogoče ali mehur- so po telesu, v grlu, izpadanju las, vnetje v kosteh, pridite in izstisti vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bo- ezen se nalezje.

Vse možke bolezni zdravim po okraj- nani metodi. Kakor hitro opazite, da vam prenehajo zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom zopet povrnil.

Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročajo bo- levine v križu in hrbtu in vseh mu- ri nusanju vode, odstranim s goto- vostjo.

»Evmatizem, trganje, bolečine, o- edeme, artritide, skrofite in druge vodne bolezni, ki nastanejo valed ne- iste krvi zdravim v kratkem čas- u ni potrebno ležati.

Uradne ure: vsakdan od 9. ure zju- rnej do 5. svečer; v petkih od 9. ju- rnej do 5. popoldne; ob nedeljah od 9. jutraj do 2. popoldne. 8 polno na delam. — Pridite obso- ba. — Ne pomnite ime in številko. Zdravim samo možke osebe.

SLOVENSKO

KA KREDNENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporirane dne 21. januarja 1892 v državi Pensilvaniji.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Absay Ave., Rock Springs, Wyo.
 Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
 Tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, box 647 Forest City, Pa.
 Pomočni tajnik: AVUGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
 Blagajnik: JOSEF MARINCIC, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 Pomočni blagajnik in računovodja: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2 box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: J. JOSEF PETERNEL, box 95, Willock, Pa.
 Nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdine, Pa.
 Nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 13th St., Cleveland, Ohio.

POKROVNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kans.
 Poročnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
 Poročnik: JOSEF GOLUB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VENČNI DRAVNIK

Dr. JOSEF V. GRAHEK, 843 E. Ohio St. Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 83 Cortlandt St., New York, N. Y.

Ocenjena društva, oziroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vse dokumente na glavne tajnike in olikar drugega Denar naj se po pošilja edino potnišni, ekspresni ali bančni denarni nakazila, nika kor pa ne potnišni čekovi, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmers & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da oziroma društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika neke pomanjklivosti, naj to neudoma naznanijo uradu glavn. tajnika, da samostojno popravijo.

IMENIK IN NASLOVI POSTAJNIH TAJNIKOV:

Postaja šte. 1:
 Predsednik: Lourene Kotar, box 246; tajnik: Matija Kamin, box 491; blagajnik: Martin Muhic; vsi v Forest City, Pa.
 Seja vsako prvo nedeljo.

Postaja šte. 2:
 Predsednik: Ivan Eržen, box 57; tajnik: Alojzij Grile, box 87; blagajnik: Leo Köllene, box 114; vsi v Jenny Lind, Ark.
 Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Postaja šte. 3:
 Predsednik: Luka Butija, box 263; tajnik: Franc Močnik, box 133; blagajnik: Peter Raspotnik, box 241; vsi v Moon Run, Pa.
 Seja vsako prvo nedeljo.

Postaja šte. 4:
 Predsednik: Ivan Bree, 677 Bennett St.; tajnik: Anton Osolnik, 868 Bennett St.; blagajnik: Josip Šperlik, 864 Bennett St.; vsi v Luzerne, Pa.

Postaja šte. 5:
 Predsednik: Ivan Kranjc, R. F. D. No. 110; tajnik: Matija Znidaršič, R. F. D. No. 79, Altus, Ark.; blagajnik: Jurij Kokej, R. F. D. No. 77; vsi v Altus, Ark.

Postaja šte. 6:
 Predsednik: Franc Kaplan; tajnik: Josip Terbove, 1432 E. 41 St.; blagajnik: Jurij Turk, 1127 Norwood Rd.; vsi v Cleveland, Ohio.
 Seja se vrši vsako četrto soboto v mesecu.

Postaja šte. 7:
 Predsednik: Vincenc Klanšek, 614 Todd St.; tajnik: Ivan Marušič, R. F. D. No. 22; blagajnik: Fr. Gergovič, 835 Crosot St.; vsi v La Salle, Ill.

Postaja šte. 8:
 Predsednik: Gregor Hreščak, 407 - 8th Ave.; tajnik: Josip Inthar, 409 - 8th Ave.; blagajnik: Anton Jene, 257 Cooper Ave.; vsi v Johnstown, Pa.

Postaja šte. 9:
 Predsednik: Leopold Preložnik, box 278; tajnik: Franc Bežičnik, box 97; blagajnik: Ivan Podboy, Weir R. R. No. 1; vsi v Cherokee, Kans.

Postaja šte. 10:
 Predsednik: Anton Osredkar, box 3, Coketon, W. Va.; tajnik: Ivan Lahajnar, box 215, Thomas W. Va.; blagajnik: Matevž Požnel, box 41, Thomas, W. Va.

Postaja šte. 11:
 Predsednik: Ivan Grošel, 276 Columbia St.; tajnik: Ivan Bučnik, 198 Cherry St.; blagajnik: Jacob Breclunik, 198 Cherry St.; vsi v Dureya, Pa.

Postaja šte. 13:
 Predsednik: Alojzij Kozlevčar, box 233, W. Mineral, Kans.; tajnik: Martin Dolenc, box 24, Mineral, Kans.; blagajnik: Ivan Kastelic, box 56, Mineral, Kans.

Postaja šte. 14:
 Predsednik: Joseph Kulovitz, West Blocton, Ala.; tajnik: Ivan Kestner, Hargrova, Ala.; blagajnik: Mihail Vodisek, Hargrova, Ala.
 Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Postaja šte. 28:
 Predsednik: Ivan Škrjanc, 1668 E. 29 St.; tajnik: Fr. Petrič, 1743 E. 33 St.; blagajnik: Jakob Skapin, 1861 E. 29 St.; vsi v Lorain, Ohio.

Postaja šte. 29:
 Predsednik: Josip Jereb, box 166, Rock Springs, Wyo.; tajnik: Matevž Kržišnik, box 547, Rock Springs, Wyo.; blagajnik: Matevž Ferlik, 211 Gearmen St., Rock Springs, Wyo.
 Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Postaja šte. 30:
 Predsednik: Mihael Kobal, 43 Norman Ave.; tajnik: Frank Grošel, 308 B Ave.; blagajnik: Ivan Rohne, 425 Fayal Ave.; vsi v Eveleth, Minn.

Postaja šte. 31:
 Predsednik: Pavel D. Spehar, 210 - 5th St.; tajnik: P. Sholtz, 209 - 7 St.; blagajnik: Josip Srebrnjak, 511 - 5 St.; vsi v Calumet, Mich.

Postaja šte. 32:
 Predsednik: Josip Hudale, 429 Robison St.; tajnik: Martin Tomšič, 1126 Maple Way; blagajnik: Franc Pirc, 1629 Rich Ave.; vsi v Braddock, Pa.

Postaja šte. 33:
 Predsednik: Gabriel Rus, 3698 E. 78 St.; tajnik: Frank Alešnik, 8109 Warbeke Ave.; blagajnik: Anton Colnar, 3731 E. 77 St.; vsi v Cleveland, O.
 Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Postaja šte. 34:
 Predsednik: Josip Korošec, box 42; tajnik: Franc Blodnikar, box 229; blagajnik: Josip Jerin, box 88; vsi v Vandling, Pa.
 Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Postaja šte. 35:
 Predsednik: Ant. Budma, box 272; tajnik: Pavel Les, box 87; blagajnik: Martin Korošec, box 255; vsi v Ralpton, Pa.

Postaja šte. 36:
 Predsednik: Franc Ložekar, box 5, Dietz, Wyo.; tajnik: Tomaž Pirc, box 399, Sheridan, Wyo.; blagajnik: Frank Volder, Dietz, Wyo.

Postaja šte. 37:
 Predsednik: Mihael Pencil, box 33, Ringo, Kans.; tajnik: Ivan Dollar, box 42, Radley, Kans.; blagajnik: Ernest Pencil, box 33, Ringo, Kans.

Postaja šte. 39:
 Predsednik: Ivan Demšar, box 204; tajnik: Pavel Kokal, box 172; blagajnik: Ivan Jereb, box 28; vsi v Universal, Pa.

Postaja šte. 41:
 Predsednik: Franc Štrunkelj, Breezy Hill Sta., Mulberry, Kan.; tajnik: Ivan Homec, RR No. 2; blagajnik: Mih. Krule, RR No. 2; vsi v Mulberry, Kan.

Postaja šte. 42:
 Predsednik: Vincenc Ramnikar, box 35; tajnik: Ivan Reven, box 108; blagajnik: Ivan Polo, box 62; vsi v Winter Quarters, Utah.

Postaja šte. 43:
 Predsednik: Jernej Križaj, box 75; tajnik: Anton Žakelj, box 32; blagajnik: Alojzij Indihar, box 32; vsi v Dodson, Md.
 Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Postaja šte. 44:
 Predsednik: Franc Garantini, box 39; tajnik: Frank Vegel, box 38; blagajnik: Ivan Bregar, box 118; vsi v Franklin, Kans.

Postaja šte. 46:
 Predsednik: Simon Grošel, box 123, Penn Sta., Pa.; tajnik: Ignac Pajčar, box 117, Penn Sta., Pa.; blagajnik: Joseph Bergine, box 28; Penn. Sta., Pa.

Postaja šte. 47:
 Predsednik: Ivan Miklauc, box 227; tajnik: Karol Slapsak, box 267; blagajnik: Alojzij Zore, box 267; vsi v Frantenac, Kans.
 Seja vsako četrto nedeljo v mesecu.

Postaja šte. 48:
 Predsednik: Matt Koa, box 227; tajnik: Matt Galičič, box 207; blagajnik: Lovrenc Babel, box 131; vsi v Cudy, Pa.

Postaja šte. 49:
 Predsednik: Jakob Istenič, 436 E. Martin St.; tajnik: Franc Hostnik, 674 E. Main St.; blagajnik: Frank Jurjavčič, box 361; vsi v E. Palestine, O.
 Seja vsako prvo nedeljo.

Postaja šte. 50:
 Predsednik: Jernej Hafner, box 65, Burdine, Pa.; tajnik: Vincenc Vidmar, box 41, Presto, Pa.; blagajnik: Ignac Krak, box 67, Presto, Pa.

Seja vsako prvo i deljo.

Postaja šte. 51:
 Predsednik: Anton Jamnik, R. F. D. No. 2; tajnik: Ivan Zakrajšek, E. B. 3, box 57; blagajnik: Ivan Zakrajšek, R. R. 3, box 57; vsi v Columbus, Kans.

Postaja šte. 52:
 Predsednik: Anton Planinšek, Butte, Mont.; tajnik: Ivan Mikolich, Corvin Springs, Mont.; blagajnik: Anton Planinšek, Butte, Mont.

Postaja šte. 53:
 Predsednik: Alojzij Heinricher, tajnik: Emil Markič, 5122 Butler St.; blagajnik: Josip Kos, 5732 Natrona Ave.; vsi v Pittsburghu, Pa.

Postaja šte. 54:
 Predsednik: Anton Kos, R. F. D. No. 7, box 125, Greensburg, Pa.; tajnik: Frank Novak, R. F. D. No. 7, box 40 A, Greensburg, Pa.; blagajnik: Alojzij Bregar, R. F. D. No. 7, box 40 A.

Postaja šte. 55:
 Predsednik: Mihael Vadnal, box 163; tajnik: Anton Gabrenja, 20 Main St., Conemangh, Pa.; blagajnik: Andrej Puntar, 302 Middle St.; vsi v Conemangh, Pa.

Postaja šte. 56:
 Predsednik: Anton Maslo, R. F. D. No. 134, Irwin, Pa.; tajnik: Matija Breznik, R. F. D. box 133, Irwin, Pa.; blagajnik: Frank Vodnik, R. F. D., box 141, Irwin, Pa.
 Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Postaja šte. 57:
 Predsednik: Franc Zeitko, box 122, Homer City, Pa.; tajnik: Fr. Farenchak, box 122, Homer City, Pa.; blagajnik: Franc Omeje, box 261, Homer City, Pa.
 Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Postaja šte. 58:
 Predsednik: Frank Puntek, tajnik: Gregor Rose, Popler St.; tajnik: Anton Pustoslavšek, 213 W. Chestnut St.; blagajnik: Alojzij Vidmar, box 654; vsi v Chisholm, Minn.

Postaja šte. 59:
 Predsednik: Jakob Baloh, RR No. 8, box 88; tajnik: Jakob Selak, RR No. 8, box 92; blagajnik: Jernej Hribar, RR No. 8, box 89; vsi v Pittsburgh, Kans.

Postaja šte. 60:
 Predsednik: Karol Hlebec, box 33, Bear Creek, Mont.; tajnik: Josip Tomšič, Bear Creek, Mont., box 96; blagajnik: Frank Goričar, (?) vsi v Red Lodge, Mont.

Postaja šte. 64:
 Predsednik: Ivan Petrovič, box 46, Martin, Pa.; tajnik: Frank Orel, box 147, Martin, Pa.; blagajnik: Mih. Gabrije, Grayslanding Pa.

Postaja šte. 65:
 Predsednik: Louis Wise, 200 Jackson St.; tajnik: Louis Martinčič, 207 Ingals Ave.; blagajnik: Ivan Zalezal, 1503, N. Hickory St.; vsi v Joliet, Ill.
 Seja vsako prvo nedeljo.

Postaja šte. 66:
 Predsednik: Valentin Bezek, box 21; tajnik: August Filipčič, box 15; blagajnik: Frank Može, vsi v Pineville, Minn.

Postaja šte. 67:
 Predsednik: Alojzij Orešnik, box 192, Sublet, Wyo.; tajnik: Ivan Čudeš, box 146, Sublet, Wyo.; blagajnik: Konstantin Podlanik, box 77, Sublet, Wyo.

Postaja šte. 68:
 Predsednik: Franc Zupančič, 731 Ketchen St.; tajnik: Matija Jakšo, 755 Warnaw Ave.; blagajnik: Franc Donas, 2633 W. Walnut St.; vsi v Indianapolis, Ind.

Postaja šte. 69:
 Predsednik: Franc Omeze, R. 2, box 32 A, Madrid, Ia.; tajnik: Franc Lakner, R. 2, box 32 A, Madrid, Ia.; blagajnik: Ivan Omezo, R. 2, box 33 A, Madrid, Ia.
 Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Postaja šte. 70:
 Predsednik: Anton Zgajnar, box 26, Gilbert, Minn.; tajnik: Franc Pres, box 627, Gilbert, Minn.; blagajnik: Jernej Maček, box 133, McKinley, Minn.

Postaja šte. 71:
 Predsednik: Mihael Cene, R. F. D. No. 7, box 11, Johnstown, Pa.; tajnik: Ivan Zupan, R. F. D. No. 7, box 9; blagajnik: Ivan Polanc, R. F. D. No. 7, box 8; vsi v Johnstown, Pa.
 Seja vsako 4. nedeljo v mesecu.

Postaja šte. 72:
 Predsednik: Franc Krajšek, No. 2, box 76, Superior, Pa.; tajnik: Frank Segala, box 34, Hostetter Pa.; blagajnik: Ivan Krančević, box 136, Whitney, Pa.

Postaja šte. 73:
 Predsednik: Helena Rus, box 27, East Helena, Mont.; tajnik: Ivana Andolšek, box 152, East Helena, Mont.; blagajnik: Marija Goršek, box 205, E. Helena, Mont.
 Seja vsako prvo nedeljo v mesecu, v Fortinal Hall.

Postaja šte. 74:
 Predsednik: Frank Dolinšek, (?) tajnik: Ivan Zimmerman, box 36; blagajnik: Josip Hribar, box 1; vsi v Hartford, Ark.

Postaja šte. 75:
 Predsednik: Franc Pajk, box 34; Oak View, Colo.; tajnik: Alojz Zupan, Oak View, Colo., box 34; blagajnik: Alojzij Zupan, Oak View, Colo., box 34.

Postaja šte. 76:
 Predsednik: Anton Petrič, box 173, River Range, Mich.; tajnik: Ivan Fele, 155 Victor Ave.; blagajnik: Ant. Stefanič, 190 Cottrell St., Detroit, Mich.

Postaja šte. 77:
 Predsednik: Fr. Medvešek, box 161; tajnik: Josip Žuraj, box 161; blagajnik: Ivan Gale, box 161; vsi v New Aleksandria, Pa.

Postaja šte. 78:
 Predsednik: Josip Kral, box 42; tajnik: Alojzij Zumeck, box 157; blagajnik: Alojzij Tlakar, box 136; vsi v Somerset, Colo.

Postaja šte. 79:
 Predsednik: Ivan Fajdiga; tajnik: Josip Klun, box 389; blagajnik: Teodos Galoš, box 389; vsi v Leadville, Colo.
 Seja vsako tretjo nedeljo.

Postaja šte. 81:
 Predsednik: Franc Čuda, Bulger, Pa.; tajnik: Anton Škofar, box 735, Primrose, Pa.; blagajnik: Frank Tehovnik, box 11, Primrose, Pa.

Postaja šte. 82:
 Predsednik: Franc Kramar, box 73, Farrell, Pa.; tajnik: Josip Glavan, 1112 Beechwood Ave., Farrell, Pa.; blagajnik: Anton Jug, box 666, Farrell, Pa.

Postaja šte. 83:
 Predsednik: Martin Brvar, box 146; tajnik: Andrej Milavec, box 1; blagajnik: Anton Tavčelj, box 193; vsi v Dunlo, Pa.

Postaja šte. 84:
 Predsednik: Andrej Cizej, box 677, Worden, Ill.; tajnik: Anton Cop, box 216, Stanton, Ill.; blagajnik: Alež Čukjati, box 142, Worden, Ill.

Postaja šte. 85:
 Predsednik: Ivan Žužman, box 80, Bryant, Okla.; tajnik: Josip Podgaruk, Creek Mine, box 63, Henryeta, Okla.; blagajnik: Anton Skoberne, R. F. D. No. 1, box 93, Weletka, Okla.
 Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Postaja šte. 86:
 Predsednik: Franc Kern, S. R. box 88, Export, Pa.; tajnik: Anton Rozina, S. R. No. 1, box 142; Export, Pa.; blagajnik: Andrej Bogataj, R. R. box 74, Export, Pa.

Postaja šte. 87:
 Predsednik: Ivan Debeve, box 75, Iselin, Pa.; tajnik: Ivan Telban, box 174, Iselin, Pa.; blagajnik: Franc Lončar, box 81, Iselin, Pa.
 Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Postaja šte. 88:
 Predsednik: Frank Kocjančič, box 450; tajnik: Martin Osolnik, box 450; blagajnik: Ivan Zagar, box 450; vsi v Herminie, Pa.

Postaja šte. 89:
 Predsednik: Frank Račič, box 88; tajnik: Ivan Cvetkovič, box 75; blagajnik: Alojzij Muster, box 88; vsi v Neweomer, Pa.

Postaja šte. 90:
 Predsednik: Ignac Rugelj, box 47; tajnik: Franc Homar, box 95; blagajnik: Alojzij Strasserger, box 35; vsi v Gross, Kans.

Postaja šte. 91:
 Predsednik: Vincenc Terdin, box 401; tajnik: Hubert Dular, box 297; blagajnik: Josip Legan, box 297; vsi v Oglesby, Ill.

Postaja šte. 92:
 Predsednik: Rudolf Kranitz, R. 4, box 230, Girard, Kans.; tajnik: Anton Bregar, R. 4, box 219, Girard, Kans.; blagajnik: Peter Polutnik, R. 4, box 124, Girard, Kans.

Postaja šte. 93:
 Predsednik: Anton Božič, box 152, Cliff Mine, Pa.; tajnik: Jurij Rihtarič, box 91, Cliff Mine, Pa.; blagajnik: Ivan Lah, RFD, No. 1, box 9, Oakdale, Pa.

Postaja šte. 94:
 Predsednik: Josip Mastek, 439 North 9 St.; tajnik: Ign. Musar, box 449, Clinton, Ind.; blagajnik: Andrej Brisar, box 449, Clinton, Ind.

Postaja šte. 95:
 Predsednik: Jernej Potočnik, box 1655, tajnik: Marko Rožoh, box 1621; blagajnik: Marko Petrič, box 1621; vsi v Standarville Utah.

Postaja šte. 96:
 Predsednik: Ivan Ivanc, 523 97th Ave. W.; tajnik: Karol Grlovič, 226-98. Ave. W.; blagajnik: Ivan Pikuš, 9717 McCuen St.; vsi v New Duluth, Minn.

Postaja šte. 97:
 Predsednik: Mihael Jarh, 142 Pine St.; tajnik: Cyril Zavrl, 145 Pine St.; blagajnik: Josip Knapčič, 206 Pine St.; vsi v Rhone, Pa.

Postaja šte. 98:
 Predsednik: Joseph Stih; tajnik: Urbančič Ivan, box 302; blagajnik: Ignac Kukman; vsi v Standard, Ill.
 Seja vsako 1. nedeljo po 15.

Vojno-varčevalne znamke in Slovenci.

Zelo ugodna in redka prilika se nam nudi ravno sedaj z nakupovanjem vojno-varčevalnih znamk prihranjeni denar nad vse varno in z dobrimi obrestmi naložiti, zaeno pa tudi pokazati vladi in podanikom Združenih držav, da smo vredni zaupanja, ker nas vsled napovedi vojne Avstroogrski ne smatrajo za sovražnike. S tem smo obvarovani ogromne škode ter rešeni iz zadrege, katera bi bila prinesla nedržavljanom mnogo skrbi, neprimlik in razočaranj.

Za nas Slovence bo najpriljubnejše, da kupujemo znamke, katere bo mogoče dobiti skozi mesec januar po \$4.12, vsak prihodnji mesec do konca decembra 1918, bodo stale po en cent več; iste bomo prilpeovali na takozvani vojno-varčevalni certifikat, ki je načrtan in ima prostora za 20 takih znamk. Po preteku 5 let, to je dne 1. januarja 1923, bo izplačala zakladnica v Washingtonu, ali pa katerakoli pošta v Združenih državah znesek \$5.00 za vsako, na certifikatu prilpepljeno znamko, ali pa za ves polepljeni certifikat z 20 znamkami znesek \$100.00.

Pri dvajset znamkah, katere stanejo tekom meseca januarja 1918 \$82.40, bomo pridobili \$17.60, ali pri eni znamki 88 centov. V slučaju, da bi bil kdo kdaj pozneje, ko bode kupil znamke v denarnih potrebah, ali pa bi jih hotel zamenjati v gotovi denar, ga bo zanje dobil lahko nazaj vsak čas, na odpoved, po preteku desetih dni s približno 3% obresti, najsi bode na katerikoli pošti v Združenih državah.

Omenjene znamke prodajajo vse pošte in banke širom Združenih držav. Priporočati bi pa bilo, da se jih Slovenci kolikormogoče nabavijo pri naši trdki, da potem lahko pokažemo s skupnim zneskom, kaj smo vsi skupaj storili za deželo, katera nas je sprejela v svoje naročje, nam dala kruha in zaslužka, kakor bi ga ne bili našli nikjer na svetu.

Ako se bodo rojaki odzvali našemu klicu v polni meri, v korist samim sebi, in slovenskemu narodu za ugled, bomo imeli obilo dela in skrbi brez zaslužka, toda z veseljem smo pripravljeni za velevažno stvar storiti vse, kar je v naši moči.

Na celem svetu se dandanes ne more denarja bolj varno in obrestonosno naložiti, kakor v vojno-varčevalnih znamkah Združenih držav. Vsak jih zamore dobiti v vrednosti en tisoč dolarjev, in ne več. Sezite po njih brez odloka, vsak po svoji moči.

Kadar nam pošljete denar, priložite 16 centov v znamkah za poštino registriranega pisma, v katerem vam bomo poslali znamke.

Pripravljeni smo tudi vojno-varčevalne znamke hraniti pri nas, in v takem slučaju se nam naj pošlje pleg denarja za znamke le 3 cente za poštino pisma, v katerem bomo poslali potrdilo.

Vsako naročilo naj bode podpisano z lastnoročnim podpisom istega, ki bode kupil znamke.

Tvrška Frank Sakser
 in
Slovenic Publishing Co.

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Margarita Gautier

Spol Aleksander Dumas (Sin).

II.

Razprodaja je bil določena na šestnajstega. En dan predsedka so pustili med razstav in prodajo, da so imeli tapetni čas, sneti preproge, zagrinjale itd.

Jaz sem se bil vni ravno s potovanja, ko se je to zgodilo vse to. Bilo je doela pravno, da mi ni nihče povedalo Margeritini smrti ter ga tega niso uvideli med one posebno ačne novice, ki jih prijatelji tako povedo človeku, ko se vrne glavno mesto vseh novic. Margerita je bila pač lepa, toda pri te ženskah je že tako, da vzbujajo vseobče zanimanje samo njih življenje, a skoro nobenega njih art. Tako tiho vstajajo ta solca in tako tiho, tiho zahajajo. Če umrejo vsi še mlade, izvedo o njihovi smrti vsaj njihovi ljubljeni, in sicer vsi ob istem času, ker v Parizu so si skoro vsi ljubili one in iste kurtizanke dobri prijatelji. Tu in tam se je kdo spomni prve dni, potem pa nadaljujejo svoje prejšnje življenje, ne da jih je stala taka izguba tudi leno solzo.

Dandanaš so že petindvajsetletnemu čadenju solce tako redka stvar, — kdo naj jih prelija za vsakega? Kvečjemu še, da joče kdo za vojei, ki plačajo za to, a tudi toseveda le v razmerju s tem plačilom.

Kar se mene tiče, ki ni bilo močnega imenaorej na nobeni izmed Margeritinih gragocenosti, me je sililo niti na njeno smrt, — morda celo več kot je bilo vredno, — samo tisto ravno priznanje sočutja, tisto naravno in instinktivno usmiljenje, ki ga gojim do vseh teh nesrečnic.

Prislo mi je na um, da sem Margerito srečaval prav pogostoma v Champs-Élysées, kamor je prihajala redno vsak dan v modrem vozu, ki na bila pred njega vprežena dva krasna siveca, in da sem občasno na njeg neko prav posebno vstajenje, ki ga nismo vajeni pri njena sovrstnicah in ki je še znatno višje njeno res nenavadno krasno.

Ta uboga bitja spremlja v javnosti vedno in povsod kdo, ki je bogsgigvedil kdo in kaj.

Naravno, — nihče ne mara kazati pri belem dnevu do njih ljubezni, ki je ljubozno noči... In one se tako boje samoteli Pa vzamejo s seboj svoje prijateljice, ki jim ni sreča naklonila lastne kočije, ali pa kako onih starih elegantnih dam, ki so bogve zakaj tako elegantne in pri katerih človek lahko brez uvoda izve kakoršnekol podrobnosti o dekletih, ki jih spremljajo.

Pri Margeriti je bilo vse to popolnoma drugače. Prihajala je v Champs-Élysées vedno sama v svoji kočiji ter vzbujala kolikor le mogoe malo pozornosti; pozimi je bila ogrnjena v velik plašč in poltci je nosila zelo priproste obleke. In če se je kdaj nasnehnila komu izmed svojih mnogoštevilnih znancev, se je nasmešnila, kakor bi se bila nasmešnila kaka kneginja.

Tudi se ni vozila gor in dol po promenadi ob vhodu in Champs-Élysées, kakor je in bo to navada med njenimi kolegijami. Njeni konji so jo odpeljali naravnost v Bois. Tam je stopila z voza, se sprejela blizu eno uro ter sedla nato zopet v kočijo, ki je zdrčala v diru odto.

Vse te okoliščnosti, ki sem jim bil včasih sam priča, so se sedaj vrstile pred mojo dušo in obžaloval sem smrt tega dekleta, kakor človek obžaluje, če se razbije kako lepo delo.

In potem: — Ni si mogoe misliti večje krasote, kakor je bila Margerita. Bila je sicer nekoliko previsoka in preveč tanka, a umela je v najvišji meri paralizirati to hibo narave na popolnoma priprosto način s tem, da je znala ubirati svoje toaete. Skozi njeno ogrinjalo, katere konce so segali do tal, se je svetila na obeh krajih široka svilena blaza in rokavi, ki so zakrivali njene roke, so bili obrobljeni s tako spretno našitimi čipkami, da je moralo občudovati mehke konture njenih oblik še tako razvajeno oko.

Njena glaviča pa je bila naravnost čudovita. Musset bi rekel, da

si jo je njena mati sama izzelela. Mislite si v ovalu, polnem nepisne miline, črne oči in nad njimi obrvi v tako popolnem oboku, kakor da so slikane; okrog teh oči tako dolge trepalnice, da je njih senca, kadar jih je povesila, pokrila cel del rožnatih lic; nos fin, raven, duhovit, nosnice nekoliko odprte, kakor v strastnem hrepenjenju; narišite si k temu pravilna usta in za graciozno odprtima ustnicama kakor mleko bele zobe; in cela polt iz tistega baržuna še nedotakanih breskev. To je vsaj približna podoba te divne glave.

Lasje, črni kakor ebenovina, zvalovljeni morda naravno, morda tudi ne, so se razvili iznad čela v dveh širokih pramenih in se izgubljali zadaj za njeno glavo, da so se videli le še spodnji konci ašes, ki sta žarela v njih dva briljantna, vredna po štiri do pet tisoč frankov.

Kako da je pustilo burno življenje Margeritino obrazu popolnoma devični izraz, to je tajnost tudi onemu, ki jo zdaj opišuje, in prisiljen je to zabeležiti, ne da mu je mogoe umeti.

Margerito je bil čudovito naslikal Vidal zanj samo, pač edini slikar, čegar čopje jo je mogel naslikati. Po njeni smrti mi je bila ta slika nekaj dni na razpologo; bila je Margeriti res tako preseantljivo podobna, da mi je nudila vse, v čemur bi mi moge spomni morda ne bil več zadostoval.

Marsikaj, kar ju opisujem, mi je prišlo šele pozneje na um, a bolje je, da zapišem vse te podrobnosti že tu, da se mi ne bo treba vračati, ki pričenem s pripovedovanjem tega nenavadnega življenja samega.

Margerita je prihajala redno k vsem prvim predstavam v gledališče in je preživela vse svoje večere ali tu ali pa na plesih. Vsakrat, če so igrali kako novost, je bila gotovo zraven s tremi stvarmi, ki je ni videl nikdar nihče brez njih in ki so ležale v njeni roki v prilično vedno pred njo: kukačo, vrečica bombonov in sopek kamelij.

Tekom petindvajsetih dni vsakega meseca so bile te kamelije bele, ostalih pet dni rdeče; nihče ni vedel vzroka tej posebnosti, ki jo beležim zopet, ne da bi jo umel, a katero so zapazili, kakor jaz, vsi, ki so hodili v ona gledališča, kamor je prihajala ona.

Nikdo je ni videl z drugimi ovetlicami. In tako so jo začeli imenovati po njeni evetličarki, gospej Barjon, "damo s kamelijami" in to ime se je je prijelo.

Poleg tega sem vedel jaz in vsi, ki tvorimo v Parizu gotove kroge, da je bila Margerita ljubimka najlegendnejših mladih mož, da je ona to vedno priznavala in da so se oni s tem hvalili, kar je pričalo, da so bili drug z drugim zadovoljni.

Tri leta sem pa, po nekem potovanju v Bagneres, je občevala baje samo še z nekim brezmejno bogutim tujim vojvodo, ki je vse poskusil, da bi jo rešil prejšnjega življenja; in pravili so, da se ona tudi ni nikakor posebno ustavljal.

Namreč to-le sem izvedel o tem:

Spomladi leta 1842 je bila Margerita tako spremenjena, da so ji zdravniki predpisali kopelji; in ona da je res odpotovala v Bagneres.

Tam je bila med drugimi bolniki imela samo iste bolezn, kakor ki tudi hčerka onega vojvode, ki Margerita, ampak tudi isti obraz, da bi jih bil človek lahko imel za sestri. Samo da je bila mlada vojvodinja že v tretjem stadiju sušice in da je malo dni po Margeritinem prihodu umrla.

Nekega jutra pa zapazi na ovinku nekega drevoreda stari vojvoda Margerito. Starec je bil namreč ostal v Bagneres, kakor pač človek ostane na koščku zemlje, ki je požrl del njegovega srca.

Zazdelo se mu je, da gre mimo senca njegovega otroka. In stopil je k njej, prijel jo je za roke, objel jo ihteč ter jo prosil, ne da bi jo vprašal, kdo da je, ali sme biti pri njej in ljubiti v njej živečo sliko svoje mrtve hčerke.

Margerita je bila v Bagneres le s svojo sobarico, in ker se poleg tega ni bala, da bi mislil kdo kaj slabega, mu je dovolila, česar jo je prosil.

Toda v Bagneres so bili tudi taki, ki so jo poznali in ki so prišli takoj s svetimi obrazy prav vojvoda, kaj pravzaprav je ta gospodična Gautier.

Hudo je zadel ubogega stareka ta vest, ker tu je nehala podobnost z njegovo hčerjo, toda bilo je že prepozno. Margerita je postala njegovemu sreču že neobhodno potrebna in edino, kar ga je izgovarjalo in opravičevalo, da je se živel.

Očital ji ni ničesar, v to ni imel pravice, toda vprašal jo je, ali se čuti zmoglo, spremeniti svoje življenje, in ji ponudil za to žrtev vsako mogoe nadomestitev, vse, kar si le more in hoče želeti. In ona mu je obljubila.

Treba pa je opozoriti na to, da je bila tedaj Margerita, že sama po sebi fantastična narava, še bolj. Njeno prejšnje življenje se ji je zdelo eden izmed glavnih vzrokov njene bolezn, in neka vrsta gvarovanja ji je vzbujalo upanje, da ji Bog pusti lepoto in zdravje, ako se skesa in spokori.

In res: kopelji, dolgi sprehojdi, po njih naravno povzročena trudnost in nato mirno spanje, vse to jo je že skoro doela okrepilo, ko je nastopila jesen.

Vojvoda je spremlil Margerito v Pariz, kjer je nadaljeval svoje posete, kakor v Bagneres.

Ta zveza, ki je nihče ni poznal pravega začetka in pravega vzroka, je vzbudila tu velikansko zanimanje, kajti vsi so vedeli, da je vojvoda silno bogat, in njegova radodarnost je morala opozoriti nanj vse svet.

Večina ljudi je videla v vojvodu gnusnega starega pohotnega, saj pri bogatih stareh kaj takega nikakor ni nenavadno; sumilo in ugibalo se je sploh vse mogoe, le pravega ne.

Toda res očetovska čustva tega moža do Margerite so bila takoj čista, da bi se mu bilo zdelo vsako drugo razmerje, kakor to srečno razmerje, naravnost krvoskrustvo, in nikdar bi je ne bil mogel reči besede, ki bi je ne bila smela slišati njegova hči.

Bog ne daj, da bi hotel jaz daretiti iz svoje junakinje kaj drugega, kakor to, kar je bila. Zato naj povem, da Margeriti nikakor ni bilo težko držati vojvodu svojo ležbo, dokler je bila še v Bagneres; toda, kakor hitro se je vrnila v Pariz, se je zadelo temu dekletu, vajenemu razpisnega življenja, plesov, zabav, da celo razbrzdano, da mora umreti v tej svoji samoti, saj so bili edina izprememba vojvodovi enakomerni poseti. In zato ji je vroče dihanje prejšnjega življenja tako hitro spet oamailo srce in glavo.

Poleg tega je treba pa tudi pomisliti, da je bila Margerita zdaj še čarobnejša kakor kdaj prej, da je imela šele dvajset let in da jo zdaj jedva nekoliko omamljena, a ne zadušena bolezen dražila s stoterimi še bolj mrzličnopečljivimi strastmi, ki so skoro vedno znak in posledica bolezn na prsih.

Bilo je torej za starega vojvodo težka ura, ko so prišli njegovi prijatelji, prečeži noč in dan na Margerito, kje in kako bi iztaknili kako njeno krivdo, da bi ga odvrgli od ženske, ki je po njih mislih škodovala njegovemu imenu. In prišli so ter mu povedali, da sprejema Margerita ob urah, ko se čuti varno pred njim, jako čudne posete in da ti poseti traja jo čisto do ranega jutra.

In ona ni niti tajila. Prosto-dušno je vse priznala in mu svetovala docela odkritosrečno, naj se ne briga več zanjo, ker ona nima dovolj moči, da bi izpolnjevala svojo obljubo in da noče več sprejemati dobrot od človeka, ki ga zahrbtno vara.

Vojvodo ni bilo osem dni več na dan, toliko edino se mu je še posrečilo, — osmi dan pa je prišel zopet in prosil Margerito, naj bo vse, kakor je bilo. Obljubil ji je, da jo hoče ljubiti tako, kakršna je, samo da jo sme videti in nikdar da ji ne bo ničesar očital, ker brez nje da bi moral itak umreti.

Tako je bilo torej tri mesece po Margeritini vrnitvi v Pariz, to je v novembru ali decembru 1842.

(Dolje urhodnjaš.)

Ameriški konzulat je pogorel.

Washington, D. C., 28. dec. — V poročilih na državni department se danes neznaj, da je požar uničil ameriški konzulat v San Jose v Costa Riki.

Najstarejši mostovi na svetu.

K najprvim zgradbam, s katerimi se je človek bavil, se prištejejo mostovi. Toda le počasi se je razvijala umetnost graditi iste trpežne in dovolj velike, da se premosti široke reke.

Najstarejši most, katerega pozna zgodovina, je bil oni, ki je bil zgrajen preko reke Eufkrat pri Babilonu. Ta most je bil zgrajen iz cipresnih in cedrovih brn, ki so ležali na kameniti podlagi.

Se le mnogo let kasneje se je naučil človek graditi kamenite mostove.

Prvi kameniti most je bil postavljen leta 1080 preko reke Mas pri Dinantu v Belgiji.

Leta 1176 so pričeli graditi kameniti most v Londonu.

V Nemčiji poznajo kot prvi kameniti most onega pri Regensburgu, ki je zgrajen čez Donavo leta 1135.

Leta 1382 je dobilo mesto Pisa v Italiji prvi kameniti most.

Mesto Padova v Italiji pa je imelo že leta 1282 stiri take mostove.

Čudno usodo pa je imelo mesto Mainz na Nemškem s svojimi mostovi na reki Reni. Že v letih 98—117 po Kristusu je zgradil Trojan leseni most preko reke, ki pa ni stal dolgo. Leta 803 pa je pričel cesar Karol Veliki graditi na stare stebre, ki so ostali še od časa Trojanu, novi most čez reko. Delo je trajalo celih deset let. Toda, komaj je bil most končan, ga je že uničil ogenj, ki je bil zanežen od zlobne roke. Samo stebri Trojanu so še ostali dolgo vrsto let, vzle ledu in povodnji. Šele pozneje so jih odstranili z največjimi težavami. In čudno, dasiravno je bil les že mnogo stoletij v vodi, je bil še vedno za rabo pri stavbah, ker je še bil popolnoma nepokvarjen. Mesto je naredilo s temi stebri zelo dobro kupčijo. Stebri so bili iz hrastovega lesa. Samo površina lesa je bila nekoliko mehkejša, toda jedro debel je še bilo nepokvarjeno. Trgovci so kupovali ta les in partili izdelati iz njega pohištvo vsake vrste. Za isto so plačevali bogataši visoke svote. Marsikateri kos se še danes nahaja v posesti starih družin na Nemškem.

Ameriški sel v Rusiji.
True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Dec. 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Stockholm, Švedska, 28. dec. — Ameriškemu diplomatu nemu selu je bil zabranjen voh v Rusijo iz razloga, ker njegovega potnega lista ni pregledal boljševiški poslanik v Stockholmu Borovski. To je prvi slučaj, da običajni potni list sela ni bil priznan.

Domneva se, da boljševiki upajo, da bodo na ta način izvršili pritisk in indirektno prisilili priznanje svojih zunanjih zastopnikov.

Naši zastopniki,

kateri so pooblašeni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četrt leta pa \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin, **Denver, Colo.:** Louis Andolšek in Frank Škrabec.

Leadville, Colo.: John Hočevar. **Pueblo, Colo.:** Peter Culig, John Germ, Frank Janes in A. Kočevar.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello. **Somerset, Colo.:** Math. Kernely.

Clinton, Ind.: Lambert Bolskar. **Indianapolis, Ind.:** Alois Rudman.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič. **Chicago, Ill.:** Jos. Bostič, Jos. Blis in Frank Jurjevce.

Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich in John Zaletel.

La Salle, Ill.: Matija Komp. **Livingston, Ill.:** Mih. Cirar.

Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin. **Noromis, Ill. in okolica:** Math. Galshek.

North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin.

Springfield, Ill.: Frank Černe. **Waukegan, Ill. in okolica:** Math. Ogrin in Frank Petkovšek.

Cherokee, Kans.: Frank Režisnik. **Franklin, Kans. in okolica:** Rok Firm in Frank Kerne.

Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Schmeller.

Kings, Kans.: Mike Pencill. **Kittimiller, Md. in okolica:** Frank Vodopivec.

Baltic, Mich.: M. D. Likovich. **Calumet, Mich. in okolica:** M. F. Kobe, Martin Rade in Pavel Shaltz.

Chisholm, Minn.: Frank Gorže, Jak. Petrich.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gonze. **Jos. J. Peshel, Anton Poljanec in Louis M. Perušek.**

Eveleth, Minn.: Louis Govže in Jurij Kitzke.

G'bert, Minn. in okolica: L. Vesel. **Hibbing, Minn.:** Ivan Pouše.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatic. **St. Louis, Mo.:** Mike Grabrian.

Klein, Minn.: Gregor Zobec. **Great Falls, Mont.:** Math. Urih.

Roundup, Mont.: Tomaš Paulin. **Govanda, N. Y.:** Karl Sterniša.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka. **Barberton, O. in okolica:** Math. Krmnar. **Bridgeport, O.:** Michael Kočevar. **Collinwood, O.:** Math. Slapnik. **Cleveland, O.:** Frank Sakser, Jakob Debeve, Chas. Karlinger, Frank Meh in Jakob Resnik.

Lorain, O. in okolica: Louis Balant in J. Kumše.

Niles, O.: Frank Kogovšek. **Youngstown, O.:** Anton Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Misley.

Allegheny, Pa.: M. Klarich. **Ambridge, Pa.:** Frank Jakše.

Besemer, Pa.: Louis Hribar. **Broughton, Pa. in okolica:** Anton Ipavec.

Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.

Canonsburg, Pa.: John Koklich. **Conemaugh, Pa.:** Ivan Pajk, Vid Rovanišek.

Claridge, Pa.: Anton Jerina in Ant. Kozoglov.

Export, Pa.: Louis Supančič. **Forest City, Pa.:** Mat. Kamin in Fr. Leben.

Farrell, Pa.: Anton Valentinčič. **Greensburg, Pa. in okolica:** Frank Novak.

Hostetter, Pa. in okolica: Frank Jordan.

Imperial, Pa.: Val. Petermel, box 172. **Johnstown, Pa.:** Frank Gabrenja in John Polanc.

Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.

Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar. **Moon Run, Pa.:** Frank Maček in Fr. Podmilšek.

Pittsburgh, Pa. in okolica: U. R. Jakoblich, Z. Jakše, Klarich Mat., I. Magister.

Reaing, Pa. in okolica: Fr. Špehar. **South Bethlehem, Penna.:** Jernej Koprivšek.

Steelton, Pa.: Anton Hren. **Turtle Creek, Pa. in okolica:** Frank Schifrer.

West Newton, Pa.: Josip Jovan. **Willock, Pa.:** J. Petermel.

Murray, Utah in okolica: J. Kastelič. **Black Diamond, Wash.:** G. J. Porenta.

Davis, W. Va. in okolica: John Brosich in John Tavželj.

Thomas, W. Va. in okolica: A. Korenčan.

Milwaukee, Wis.: Andrew Fon in Josip Tratnik.

Sheboygan, Wis.: Anton Hec, John Stampelj in H. Svetlin.

West All's, Wis.: Anton Demšar in Frank Skok.

Rock Springs, Wyo.: Frank Fortuna, A. Justin in Valentin Marčina.

KRASNA PONUDBA.

Doctor Sloan slavní specialíst X-žarkov audi svojo službo vsem bolnikom in s tem da priliko vsem onim, ki so bili neuspešno zdravljeni od drugih zdravnikov in potrošili velike svote denarja ne da bi dosegli kake uspehe.

Ne plačajte za neuspešno zdravljenje.

Moj urad ima vse moderne priprave za popolno preiskavo in zdravljenje vseh dolgotrajnih bolezn. Moj namen in en sam obisk vas bo prepričal. Ne čakajte svojega zdravnika, da vas pusti in pošlje k meni, pridite sami, je ozdraviti vsakega bolnika.

POSEBNO NAZNAVILLO.

Jaz bočem Vaše zaupanje, jaz bočem, da se z Vami pomenim o vsem težavah v vašem lastnem jeziku. Zapišite, da jaz nisem navaden zdravnik, ampak specialíst z več let skušnje v zdravljenju bolezn kot je Vaša, take, ki so drugi opustili, čimdalje ste bili bolni in čimbolj komplicirana je Vaša bolezen, tembolje volim, ker jaz želim storiti, kar so drugi poskusili, pa niso mogli storiti. Jaz nečem niti centa vašega težko zasluženega denarja, dokler vam ne pokažem kaj nam narediti. Ni vam potrebno izgubiti delavni čas in zdravljenje je prijetno brez vsakih bolezn; torej različno od vseh drugih. Jaz imam čudovite stroje za zdravljenje vsakovrstnih bolezn in čudil se boste. Ako me obiščete, vas bom osebno zdravił z namenom, da vas ozdravim v najkrajšem času. Moja popolna preiskava z rabljenjem X-žarkov bo pokazala pravo bolezen če so drugi le mislili, pridite k meni in dokazal bom. Ne odlašajte, ampak pridite takoj, ker nazadnje boste le prišli, zakaj ne zdaj? Vabim za preiskavo in nasvete zastoj.

Govori se **PROF. DOCTOR SLOAN** Nasproti Kaufman Baers prodajalni
vsi jezik. **SPECIALIST** PITTSBURGH, PA.
408 SIXTH AVENUE
Uradne ure: dnevno od 9. zjutraj do 8. zvečer. Ob nedeljah od 9.30 samo do 1. popoldne.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEBAR

za leto 1918.

Razen koledarskega dela ima še sledečo vsebino:

Pesem.
Važen zgodovinski dokument.
Popolen pregled svetovne vojne.
Praznik v Petelinji vasi.
Prag.
Problem Alzacije-Lotarinške.
Ukradeno pismo.
Red.
Veliki dobitok.
Razno o otrocih.
Doživljaj francoskega žurnalista.
Venizelos.
O postanku koledarja.
Nemški napadi s plinom.
Živali in aeroplani.
Ruska revolucija.
Program ruske socialistične stranke.
Aforizmi.

Normalni potek ruske revolucije.
Rusija.
Nemski cilji in Rusija.
Padec rodbine Romanovcev.
Prednost brzjava.
Pesem jetnikov.
Kozaki in njih vojska.
Litvinski kmetje.
Nevidna poslanica.
Buchara.
Čudne pogrebne določbe.
Album.
Krščanska svatba pri Kafrih.
Večni koledar.
Petelinji boji.
Nekaj za gospodinje.
Šala.
Oglosi.

Koledar krasi nad trideset slik, izmed katerih jih je skoraj polovica s soške fronte.

Stane 35 centov.

Naroča se pri:

Slovenic Publishing Company

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK CITY, N. Y.

Gospodična Kara

Roman iz pariškega življenja.

Hector Malot. — Za Glas Naroda J. T.

35

(Nadaljevanje).

— Tukaj v Parizu — ji je rekel, — ne morete ničesar pričakovati. — Oni večer je bil odločilen za vas. — V južni Ameriki so razmere drugačne kot so v Parizu.

— Ali mislite, da bom tam uspela?
— Ali smem čisto odkritosrečno govoriti z vami?
— Seveda. — Prosim vas, gospod.
— Na godbo se ljudje v Južni Ameriki preselijo malo razumejo, toliko več pa gledajo na lepoto obraza in postave. — V tem oziru ste pa lahko prepričani, da boste imeli slavo in denarja, kolikor boste hoteli.

Besedo denar je bil Euren posebno poudaril. — Jasno mu je bilo namreč, da je imela Madelajna, ko se je posvetila petju tudi materialne namerne. — Brez denarja ne more živeti človek, pa naj ima še tako velike umetniške cilje.

— Denar — je zamrmrala. — Da, denar. — Tudi denar moram zaslužiti. — Na vse to sem dosedaj premalo mislila.

Zatem je Euren odšel, Madelajna se je na začetku pripravljati na pot. — Še predno je nastal mrak, je imela vse potrebno pripravljeno.

Zatem je sedla k mizi in začela premišljevat. — Luči se ji ni ljubilo prižigati in za to je ostala v temi.

Naenkrat je zaslislala na hodniku moške korake in takoj zatem govorjenje v predsobi.

— Prosim kar vstopite, gospod — je rekla služabnica. — Madama je v salonu.

Madelajna je prestrašena planila kvišku.

Ko je opazila pri vratih temne obrise moške postave, je najprej mislila, da je Leon.

— Kdo ste, gospod? — je vprašala prestrašeno.

— Le pomirite se, gospodična — je odvrnil glas, ki se ji je zdel precej znan.

— Prosim, užitite luč! — je zapovedala Madelajna služabnici, ki je že v tem trenutku potegnila žveplenko po zidu.

Šele pri luči je spoznala Madelajna obiskovalca. — Globoko se je oddahnila: to ni bil Leon.

— Gospod Byasson! — je vzkliknila prestrašeno.

— Da, jaz sem, moj ljubi otrok in sem vesel ter zadovoljen, da so me slednjič vendar pustili k tebi.

Služabnica je odšla, Madelajna je pa molče pokazala Byassonu naslonjač poleg sebe.

Byasson je vpel svoje oči v njen blede obraz, nato je pa rekel, zadovoljen z uspehom svojega opazovanja, sledeče:

— Nikar ne mislite, dragi otrok, da sem prišel zato k vam, ker vas hočem žaliti. — Jaz sem vas moral na vsak način videti. — Srečati ni dovolilo drugače. — Ko sem poizvedel o vaši usodi, nisem prejel nehal, dokler nisem izvedel, kje stanujete.

Madelajna ni mogla ničesar odgovoriti, ampak je samo zardeala. — Zardela je ob spominu na svojo nesrečo.

— Prosim vas, pozabite vse, kar se je zgodilo — je rekel Byasson. — Jaz vam nočem prav nič očitati, da ste tako zapustili svojo družino. — Jaz sem prišel zaradi tega k vam, da se pogovoriva o sedanjosti.

— Le povejte mi, gospod Byasson, karkoli imate na sru. — Predvsem mi pa oprostite, da vas vprašam, kako je mojemu stricu in moji teti?

— Še precej dobro se počutita, kljub temu, da sta morala veliko prestati. — Če bi ju videli sedaj, bi rekli, da sta se postarala. — Vaš stric ni več tako ponosen mož, in vaša teta je postala bolj tiha in bolj mirna. — Nikar me pa ne vprašajte, kako se počuti Leon.

Ko ji je to povedal, je opazil, da je Madelajna prebledela.

— Jaz sem brala v časopisih o njem.

— Torej veste vse?

— Ne vprašujte me. — Jaz nimam niti vzroka niti povoda, da bi se brigala za zadeve mojega bratrca.

Kljub temu, da je Madelajna prepovedala Byassonu govoriti o Leonu, je vseeno nadaljeval:

— Leona že dolgo časa nisimo videli. — Z nami je prekinil vse zveze.

— Dovolj, dovolj, gospod. — Pustiva Leona. — Veselilo bi me, če bi povedal, kaj ste prišli.

— Moj dragi otrok, oprostite mi, če bom z vami popolnoma odkritosrečno. — Leona je dobila v krepke neka ničevredna ženska. Ker je bila silno prijazna ženin in ker je znala, na prefrigan način razpeti svoje mreže, ga ima sedaj popolnoma v oblasti. — On je izgubil svojo voljo in svojo moč. — Kar reče ona, to stori in napravi. Dovolite mi, da se pogovorim z vami kot da bi govoril o se s svojo hčerjo.

Madelajna je vstala, toda Byasson jo je nežno potisnil nazaj v naslonjač.

— Potrpajte malo, gospodična. — Nikar se ne razburjajte. — Leon vas je zopet videl. — In v tistem trenutku, ko vas je zagledal, se je obnovila v njegovem sru stara ljubezen.

Madelajna je globoko dihala in gledala v tla. — Še parkrat je hotela vstati, toda Byasson jo je vedno pomiril.

— Prosim sem vas, da malo potrpate — ji je rekel. — Dovolite torej, da skončam. — V tem slučaju gre za Leonovo čast in srečo ter za življenje vašega strica in tete.

— Dovolj! — je vzkliknila Madelajna. — Povejte, kar imate na sru. — Povejte odkritosrečno, povejte brez ovinkov. — Prepričana sem, da ste prišli k meni v nekem posebnem namenu.

Vstala je in tudi Byasson je vstal.

— Če danes ne morete mirno in premišljeno poslušati mojega pripovedovanja, bom jutri zopet prišel.

— Gospod, kadarkoli boste govorili o Leonu, bom jaz taka, kot sem sedaj. — Morda vas je celo on poslal? — Da, da, nikar ne tajite, on vas je poslal.

Byasson je bil tako presenečen in v taki zadregi, da je pogledal stran.

Madelajna je stala pred njim v vsej svoji dražestni lepoti in govorila s trpkim glasom:

— Povejte gospodu Leonu Haupoisu, da sem sprejela par njegovih vizit. — Jaz moram biti hvaležna gospodu Leonu Haupoisu, ker me je tolažil ob časi smrti mojega očeta. — Zatem so pa nastale take razmere, da sva se razšla. — On prav dobro ve, zakaj. — On bo najbrže razumel, da ne morem sprejeti ljubezni, katero bi rad delil z menoj in neko izgubljeno žensko.

Byasson je zamahnil z roko, toda ona ni hotela utihniti.

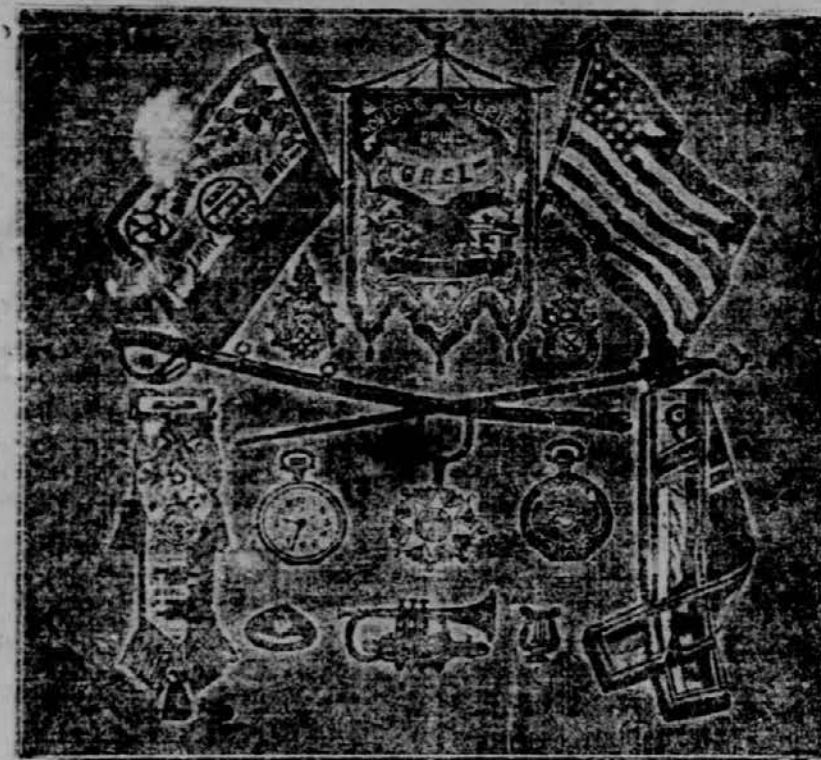
— Le povejte mu, da sem ga ljubila z vso svojo dušo in vsem svojim sru, da ga ljubim celo v tej uri in da ne bom mogla nobene moškega več ljubiti. — Toda najina pota sta enkrat za vselej ločena. — Pozdravljeni, gospod Byasson! — Tudi midva se ne bova nikdar več videla.

(Dalje prihodnjic.)

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE PRAVILNE V DRUŽBENIH DRŽAVAH

DR. ROSENTHAL, specialist,

622 PENN AVE. Ure: od 9. do 8. PITTSBURGH, PA.
Dr. Rosenthal, specialist, nad 20 let. Aka imate katerikoli možko bolezen na krvi, živcih, žolcu, ledicah, mazulje, revmatizmu ali mehuru pridite k Dr. Rosenthalu po nasvet in on vam pove, ali morete biti ozdravljeni ali ne.
Dr. Rosenthal zdravi vsak slučaj z najboljšimi zdravili iz Evrope, Indije, Kine, Južne Amerike in vseh delov sveta. On skrbi, da ozdravi svoje bolnike. Jamčena čista zdravila.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandore, nastave, regala, sodbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete ure, verifike, privlačne itd., ne kupite prej nikdar, da tudi nas ne čena vprašate. Upravičeno je 2c. pa si boste prihranili dolarje.

Osnovna vrednost pošiljamo brezplačno. Pilište post

IVAN PA'K & CO.,

426 Chestnut Street,

Conemaugh, Pa.

Veliki vojni atlas

vojskujocih se evropskih držav in pa kolonijjskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

CENA SAMO 25 CENTOV.

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$3.50.

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI Z DOLJNE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET CENA \$3.00.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRIO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 15 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

—000—

Rojakom naznanjamo, da smo stopnikov. Dandaj je naročenih že več kot 6000 izstov. Te bomo najprej razposlali. Ker smo tiskali Koledarja le omejeno število, opozorjamo vse, ki ga hočejo imeti, naj ga naročijo. Uredništvo.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE:		
Ahnov nemško-angl. tolmač vezan	—50	Vojna na Balkanu 13 zvez. \$1.50
Domači zdravnik v hrvaškem jeziku, vezan	—60	Zgodovina c. kr. pošpolka št. 17 s slikami —50
Hitri računar (nemško-angl.) vezan	—50	Življenje na avstrijskem dvoru ali smrt cesarjstva Rudolfa —75
Poljedelstvo	—50	
Popolni nauk o čebelarstvu, vez.	\$1.00	RAZGLEDNICE:
Sadjarstva v pogovori	—25	Newyorške, božične, velikonočne in noveletne komad po ducat —03
Schlimpfrov nemško-slov. slovar	\$1.25	Album mesta New York s krasnimi slikami —25
ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:		
Hipnotizem	—35	ZEMLJEVIDI:
Dolci z orožjem	—50	Avstro-italijanska vojna mapa —15
Mesija 2 zvezka	—50	Avstro-ogrski, veliki vezan —50
Odkritje Amerike	\$1.00	Celi svet mail —10
Pecani in Lampbergar	—35	Celi svet veliki —25
Pod Robom, sl. večernice	—30	Evrope vezan —50
Postrežba bolnikom	—50	Vojna stenska mapa \$3.00
Slov. novele in poresti	—30	Vojni atlas —25
Socializem	—15	Zemljevidi: Ala., Ariz., Colo. —25
Socialna demokracija	—10	Cal. itd. po —10
Trina us in tretoreja	—50	Združenih držav mail —25
Umna življenoja	—50	Združenih držav veliki —25
Veliki slovensko-angl. tolmač	\$2.00	Združenih držav stenska mapa, na dr. in na cel svet \$3.00
Trojica	—50	

Opomba: Naročnikom je priložiti denarni list ali gotovini, poštni nakazniet ali poštnih smetilk. Pošiljati je treba na zvezo.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sruem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da mi je dan 2. novembra nemila snuj pobrala mojega nepozabljivega očeta

JOHNA KAMBICHA,

rojenga v letu 1857 v Črnomlju na Dolenjskem.

Tukaj v Ameriki je bival nad 30 let in je bil vpsojen pri ojnatihi vrelcih in akoravno je bil vedno med samotni Amerikanci, je vseeno ostal zvest slovenski naprednjak. Leta 1901, ko je bil na poštinih v Pittsburghu, Pa., je bil tudi ustanovitelj podpornega društva sv. Štefana št. 26 JSKJ., katerega zvest član je bil do svoje smrti. Na vsako prošnjo, ako je bila za napredek slovenskega naroda, se je odzval in prispeval za napredek. Zato pa je bila tudi zadnja njegova volja, da hoče počivati med slovenskimi rojaki, in to se je tudi zgodilo. Umrl je v Oklaboni ter je bil pripeljan senu v Pittsburgh, Pa., kjer je bil zračen svojega očeta in sestre ter ostalih Slovencev, ki že v miru počivajo, izročeni materi zemlji k večnemu počitku.

Tem potom se zahvaljujem članom društva sv. Štefana št. 26, ki so čuli pri njem celo noč in podarili krasni venece ter ga spremili k večnemu počitku. Zahvaljujem se tudi moji sestrični, teti in bratrancu za podarjene venece, kakor tudi vsem onim, kateri so se vdeležili pogreba in mi izkazali zadajo čast.

Bodi mu lahka svobodna zemlja!

Zalujoči ostali:

Frank Kambich, sin.

Mary Žura, sestra

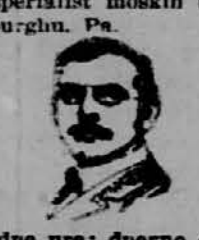
John Žura, vnuk.

Rose A. Biri in Mary Prus,

vnukinji.

Pittsburgh, Pa.

Rad bi izvedel za naslov mojega brata MARTINA BELE, doma iz Potovrka pri Novem mestu, Dolenjsko. V Ameriki se biva nad 20 let. Pred več leti se je nahajal v New Yorku in sedaj ne vem za njegov naslov. Prosim ga, da se mi javi, ali pa če kdo ve njegov naslov, naj mi blagovoli naznaniti, za kar mu bom zelo hvaležen. — Frank Bele, 122 Holmes Ave., Indianapolis, Ind. (29-1—2-1)

Dr. LORENZ.
Jaz sem edini slovensko govoreči specialist možkih bolezni v Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 9. do polnočne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. dopoldne do 2. popol. V nedeljo od 10. dop. do 2. popol.
DR. LORENZ.
Specialist možkih bolezni, 644 Penn Ave. II. nadst. na ulice, Pittsburgh, Pa.

HARMONIKE

hodist kakršnekol vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a delatno in zanesljivo. V popravu za nesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravu vsem kranjske kakor vso druge harmonike ter računam po delu kakor koli zahteva, brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL,

1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio

POZOR ROJAKI

Najzgodnejše maslo na čenke ima, to ker tudi na maslo brže in brade. Od te ga masla hranijo v 6 letih tednih krasnosti in dolgi haje kakor tudi maslo krami brzi in brade. In ne boče odpada in celvali. Revmatizem, kožni ali trpi nje v rokah, nogah in v križi, v ometi dohki popolnoma odstranim, rana, opekline, ture, krasne in grinta, potne pogurje, ošesa, ošesline v par dneh popolnoma odstranim. Edar bi nogo nameril brez masla rabiti nuj pomagati na 50c. Pošite takoj po čenki, ni ga takoj pošiljati.
Kamni šepet KOLEDAR na leto v rokah.
JAKOB WANDER,
5788 Donna Ave., Cleveland, Ohio.

Rad bi izvedel za naslov mojega brata MARTINA BELE, doma iz Potovrka pri Novem mestu, Dolenjsko. V Ameriki se biva nad 20 let. Pred več leti se je nahajal v New Yorku in sedaj ne vem za njegov naslov. Prosim ga, da se mi javi, ali pa če kdo ve njegov naslov, naj mi blagovoli naznaniti, za kar mu bom zelo hvaležen. — Frank Bele, 122 Holmes Ave., Indianapolis, Ind. (29-1—2-1)

VABILO
na
VELIKO ZABAVNO
in
PLESNO VESELICO,
katere priredi
DRUŠTVO SV. ALOJZIJA
Štev. 36 JSKJ. v Conemaugh, Pa.
v soboto 5. januarja 1918.
Začetek točno ob 7.30 zvečer.
Vstopnina za moške 35c;
dame vstopnine proste.
Tem potom vabimo vse rojake in rojakinje iz te okolice, da nas blagovoliho posetiti na omenjeni večer. Za dobro postrežbo in zabavo bo jako dobro preskrbljeno. K obliži vdeležbi vabi odbor.
(28&31—12&2—1)

Pozor, rojaki v Rusiji! Rad bi izvedel za naslov mojega brata JOZEFA ROZMAN, doma iz Spodnjih Dupel pri Trzinu na Gorenjskem. Nahaja se v ruskem ujetništvu. Nahajal se je v Debeljsevem. Ker pa sem se preselil iz Rock Springs, Wyo., sem pa njegov naslov izgubil. Prosim cenjene rojake v Rusiji, ako vedo za njegov naslov, da ga mi naznanijo. Kdor mi javi pravi naslov, dobi 5 dolarjev nagrade. — John Rozman, 389 E. 162. St., Cleveland, Ohio, U. S. America. (31-12—3-1)

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE

kateri imajo v rokah naša potrdila za denarne pošiljateljce, a številki, mi, kakor so označene pod imenom, naj blagovoliho naznaniti preikomogoče svoj natančen naslov radi važne zadeve. Pisma tatera sme jim poslati, so se nam povrnila.

Tvrdka Frank Sakser.

Bachnik Frank No. 329639	Kastelic John No. 44708	Pintar No. 33084
Bartol J. No. 330733	Kraljič Martin No. 214380	Raneh Matij No. 260632
Bear Dan No. 260638	Kovač Frank No. 260541	Resman Frank No. 44296
Beljan Ana No. 319997	Lenaršič Josip No. 44555	Samide Frank No. 330721
Benena May Miss No. 330062	Meden John No. 331014	Sinčić John No. 330769
Bobič Vajo No. 260583	Merkun Anton No. 331355	Spaniček Rost No. 328894
Božičković Djuro No. 260581	Mikolich John No. 323252	Starčević Johan No. 331070
Braun Mary No. 260643	Oswald Luise No. 260632	Tehler Anna No. 328896
Dolar Valentin No. 330086	Oswald Joe No. 260621	Turk Charles No. 330851
Grgurič Blaž No. 260573		Turk Ivan No. 260647
Gubert Giuseppe No. 323085		Turk Jernej No. 329741

MODERNO UREJENA Tiskarna Glas Naroda

VSAKOVESTNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNJSKO ORGANIZIRANA.

POREKLOST 30:
DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETE,
CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠILJATE NA:
Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.